

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 11 november 2010

MEDITATIE

Als een duif

De profeet Hosea moet het volk met hun zonde confronteren. Wenend en barrevoets gaat hij door de straten om het volk de oordelen Gods aan te zeggen. God zal de zonde bezoeken want Hij kan de zonde niet ongestraft laten. Dat hangt samen met Zijn vlekkeloze reinheid en heiligheid. Ongeveer veertig jaar lang preekt Hosea en er lijkt niemand gehoor te geven aan zijn ernstige prediking.

Verskillende keren blijkt uit de profetieën van Micha, een tijdgenoot van Hosea, dat men in hun dagen liever een andere prediking heeft. Ook zijn er profeten die het volk naar de mond spreken. Zij profeteren om wijn en sterke drank en het volk zegt "laat die profeteren". Uiteindelijk zullen de bedreigde oordelen komen en zal de straf op de zonde uitgevoerd worden. Dat volk zal weggevoerd worden in de ballingschap omdat zij geen gehoor gaven en in hun onbekeerlijkheid voort gingen.

Maar, God kan van Zijn volk niet af. Hij heeft in de stilte van de eeuwig-

Zij zullen bevende aankomen... als een duif uit het land van Assur.

Hosea 11: 11

heid een volk verkoren dat eenmaal Zijn lof zal verkondigen. Dat volk zal uit de ballingschap terugkeren omdat God dat wil. Dat is het welbehagen des Heeren. Nu zal er een overblijfsel van het weggevoerde volk al bevende aankomen als een duif uit het land van Assur.

Assur is het land van ballingschap voor het tien stammenrijk. In Assur is dat volk uitlandig, dit is ellendig. Velen van hen die naar Assyrië gevoerd zijn, hebben daar hun thuis gevonden. Ervaren hun ellende en ballingschap niet. Maar er is een overgebleven deel naar de verkiezing van Gods genade dat daar hun ellende in gaat leven en later, wanneer de macht door Babel is overgenomen, terug zal keren onder de leiding van Jozua en Zerubabel. Zij kregen een heimwee

naar de plaats waar ze thuis hoorden. Zij kregen een verlangen om terug te keren naar de plaats waar de Heere onder het volk wilde wonen.

Waar Hij Zich openbaarde in de tempeldienst, waar de schaduwen van het algenoegzaam offer van Christus vielen. Waar de ware Israëliet in het zien op het bloed de vergeving van zonde mocht ervaren.

Geliefde lezer, die ballingschap is gelijk aan de geestelijke ellende van Zijn volk. Als de Heere in het uur van wedergeboorte Zijn kind bekend maakt met zijn ellende dan verliest alles wat ze in hun ballingschap hebben de glans. Zij worden overtuigd dat het hun zonde is waardoor ze in ballingschap, dat is in ellende verkeren. En door de overtuigende werking van Gods Geest gaan ze hun ellende steeds dieper inleven en gaan ze door de trekkende liefde Gods op weg naar huis.

Onze tekst zegt dat ze zullen gaan met de gang van de duif. Een duif heeft als karaktertrek dat hij altijd naar huis wil. Alleen een duif die weet waar zijn thuis is, gaat op weg naar huis.

Zo moet een verloren menskind bekend gemaakt worden met zijn ellende en met de staat en plaats waar hij uitgevallen is. En zoals een duif op grote afstand losgelaten wordt en naar huis wil, zo wil Gods volk terug naar huis. Hoe een duif weet welke richting hij uit moet is onduidelijk, maar Gods kind wordt geleid door Gods Geest Die hem de weg wijst door het Woord. Dan worden alle wegen toegesloten en blijft uiteindelijk maar één Weg over, Jezus Christus en Dien gekruist. Aanvankelijk weet hij die weg niet, maar de Geest drijft hem. De Geest ontsteekt een droefheid naar God die een onberouwelijke bekering werkt tot de zaligheid. Als die Geest in de zondaar een levend gemis werkt en hem doet beleven balling te zijn, buiten en zonder God in de wereld te zijn, dan gaat zo'n zondaar vliegen met de duif. Een duif in de natuur gaat zich dan alles ontzeggen, want hij moet naar huis. Dan eet hij niet en hij drinkt niet en slaapt niet, want hij

Inhoud

89e jaargang

Nr. 6

- 1 Als een duif
- 2 Commentaar: Dankdag voor het gewas
- 3 De Naam: Bijbelstudie over de namen van de Middelaar (44)
- 4 Brief aan onze nieuwe regering
- 5 Even maar...
- 6 De GG kunnen niet mee met de HSV (2)
- 7 Bladzijden uit een synodaal journaal (6)
- 9 De Jakobsladder (4)
- 11 Kerknieuws
- 13 Berichten
- 14 Kerkdiensten

wil naar huis. Met regen en wind kan een duif snelheden halen van 60 à 70 kilometer per uur. In gunstige weersomstandigheden kan een duif wel 120 á 130 kilometer per uur halen. Naar huis! Als een duif weet waar hij thuis hoort en hij vliegt niet, dan is hij ziek. Dan zit hij op de grond en is prooi voor allerlei roofdieren.

We vrezen dat veel van Gods kinderen ziek zijn. Zij zitten geesteloos, biddeeloos, levenloos terneer om allerlei oorzaak. Dan gaan zij niet als een duif door het zilverwit met goud dat op hun vederen zit bij het licht der zonnestralen. Dan worden zij niet door het Goddelijk oog belonkt. Als een duif gezond is dan vliegt hij, dan is er maar een ding dat hem bezet: naar huis. Dan kan hij het niet uithouden in de ellende. Dan vreest hij óm te komen in die ellende. Dan vliegt hij. Dan bidt zo'n door de Geest geborene vele keren met Psalm 55 vers 4. berijmd: "och gaf mij iemand duivevleugelen, gewis mijn drift waar niet te teug'len. Ik vloog tot waar ik kon verwachten, mijn veiligheid waar 't ook moog zijn". Als ze door Gods Geest levendig gesteld worden dan gaan ze worstelen aan de troon van Gods genade. Dan moeten ze buigen onder het recht Gods. Dan moeten ze de welverdienende straf gaan aanvaarden. Dan gaan ze bedelen om de openbaring van de Middelaar Die de Enige Weg is naar huis.

Dan hebben ze geen rust voordat zij rust vinden in de grote Rustaanbrenger. Alleen in Hem mogen ze wel eens iets van het thuis komen ervaren. Zulken vliegen met een heimwee naar God. Naar huis! Kent u iets van dat heimwee, van dat verlangen? Als een roofvogel zo'n levende duif wil aan-

vallen zoekt die duif zijn heil in de hoogte want zo'n roofvogel kan alleen snelheid maken naar de diepte. Gods levende kind zoekt zijn heil bij alle aanvallen van de vorst der duisternis in de hoogte daar waar Christus is. Vele zijn de aanvallen van de vorst der duisternis. Vele keren denkt zo'n duif nog om te komen. Vele wereldse duiven zoeken hen te verleiden andere wegen in te gaan. In de natuur komen vele duiven nooit thuis. Maar dat zal met die ware Godsduiven niet zo zijn. Zij komen thuis. Zij komen aan door het Goddelijk licht geleid. Daar staat de drie-enige God Zelf voor in. Soms kan een duif in de natuur na zo'n lange reis totaal uitgeput de laatste meters niet meer maken. Dan heeft hij nodig door de hand van zijn bezitter binnengebracht te worden. Wat is onze gang geliefde lezer? Voelen we ons nog thuis in onze ellende of zijn we op weg naar huis? Werden we door Gods Geest overtuigd van zonde, gerechtigheid en oordeel. Hebben we leren haasten en spoeden om ons levenswil. Werden we met smeking en gewezen verbonden aan de troon van Gods genade. Hebben we door ontdekking onze onmogelijkheid om terug te keren ingeleefd? Kennen we die tijden dat we als een duif ons alles gingen ontzeggen om iets van het thuis komen in Christus te mogen ervaren? Bent u wel eens benauwd dat u nooit thuis zult komen? Die heimwee hebben komen thuis! Zij zullen door de doodsjordaan moeten. Ook daar staat de Heere Zelf voor in. Want zelfs bij het naderen van de dood gaat Hij de Zijnen volkomen uitkomst geven.

Hendrik-Ido-Ambacht, ds. M. Joosse

deel van de boeren noodgedwongen ook buiten de agrarische sector actief om voldoende inkomen te verwerven. Zo hebben we tegenwoordig zorgboeren, recreatieboeren en boerderijwinkels. Ook op het platteland geven de boeren in gemeenteraden, kerkenraden en andere verbanden niet meer de toon aan.

Was een eeuw geleden nog 30 procent van de mannelijke beroepsbevolking werkzaam in de agrarische sector en een halve eeuw geleden nog 12 procent, nu is dat nog maar iets van 2 procent. Dat is een forse terugloop. Ook in andere landen doet zich die ontwikkeling voor. Het maatschappelijk leven heeft daardoor een heel ander aanzien gekregen dan het vroeger had, toen landbouw en veeteelt nog een zeer belangrijke bedrijfstak vormden.

Afhankelijk van de natuur

Ook in de Bijbelse tijd droeg de maatschappij heel duidelijk een agrarisch karakter. Toen Farao Jozefs broeders naar hun beroep vroeg, was het antwoord 'Uw knechten zijn schaapherders, zo wij als onze vaders' (Gen. 47:3). In later tijd wordt de welstand van het volk Israël wel tot uitdrukking gebracht door te zeggen dat van Dan tot Berseba een ieder zit onder zijn wijnstok en onder zijn vijgenboom (1 Kon. 4:25). Van koning Uzzia lezen wij dat hij een liefhebber was van de landbouw (2 Kron. 26: 10).

Onmiskenbaar betekende het werk op het land dat men sterk betrokken was bij en zich in hoge mate afhankelijk voelde van de natuur. En in het oude Israël, maar ook in later tijd, ervoeren velen die afhankelijkheid als een afhankelijkheid van God, de Schepper van hemel en aarde. Loof en gras, regen en droogte, vruchtbare en onvruchtbare jaren ontving men uit Zijn Hand.

Ook in de stad was men daar vroeger sterker bij betrokken dan thans het geval is. Als Paulus schrijft dat hij wel heeft geplant en Apollos heeft nat gemaakt, maar dat God de wasdom heeft gegeven (1 Kor. 3:6) dan is dat aan de landbouw ontleende beeld zijn lezers in het stedelijke Korinthe niet vreemd.

Veel meer dan tegenwoordig stond heel het leven vroeger in het teken van de menselijke afhankelijkheid en kwetsbaarheid. De molenaar was afhankelijk van de wind en de schipper ook. Gezondheid was een wankel bezit. Tal van epidemieën teisterden de bevolking. De vele kindergroeven

COMMENTAAR

Dankdag voor het gewas

Een van de veranderingen bij de laatste kabinetsformatie is dat we geen aparte minister van Landbouw meer hebben. Landbouw is samengevoegd met het ministerie van Economische Zaken. Dat heeft te maken met de wens om het aantal ministers te verminderen. Maar de wijziging

weerspiegelt ook de afgenomen betekenis van de agrarische sector.

Het aantal boeren in ons land neemt immers van jaar tot jaar af. De laatste vijftien jaar is het aantal agrarische bedrijven in ons land met meer dan eenderde gedaald. Bovendien is een

Bijbelstudie over de namen van de Middelaar

TESTAMENTMAKER
UITVERKORENE
VERBERGING
VOORBEELD
VOORSpraak

wezen op de kortstondigheid van het menselijk leven. Nu is voor het ware geloof meer nodig dan een besef van afhankelijkheid, maar de alom gevoelde afhankelijkheid en kwetsbaarheid gaven predikanten en anderen wel de gelegenheid om daarbij aan te knopen.

Alleen door genade mocht Habakuk het belijden: 'Alhoewel de vijgenboom niet bloeien zal en geen vrucht aan de wijnstok zijn zal, dat het werk des olijfbooms liegen zal en de velden geen spijs voortbrengen; dat men de kudde uit de kooi afscheuren zal en dat er geen rund in de stallingen wezen zal, zo zal ik nochtans in de HEERE van vreugde opspringen, ik zal mij verheugen in de God mijns heils' (Hab. 3: 17,18).

Niet meer zoals vaders vader

Overigens is de agrarische sector de laatste eeuw niet alleen sterk ingekrompen, maar in de agrarische bedrijfsvoering zelf is ook heel veel veranderd. De moderne boer werkt niet meer zoals vaders vader het deed. Allerlei nieuwe methoden en technieken zijn ontwikkeld, niet alleen om de arbeidsproductiviteit te verhogen, maar ook om de kwetsbaarheid ten opzichte van de natuur te vermindere-

ren. Niet iedereen kon daar zo gemakkelijk in mee gaan. Toen aan het eind van de 19^e eeuw het gebruik van kunstmest gangbaar werd, verkondigden liberale boeren in het Groningse land dat de bid- en dankdagen wel afgeschaft konden worden. Men had nu immers de vruchtbaarheid van de grond zelf in de hand. Maar juist die hoogmoedige gedachtegang vormde voor boeren uit de kring van de Afscheidenen een zekere drempel om tot het gebruik van kunstmest over te gaan.

Overigens is en blijft ook in de moderne tijd het agrarische productieproces met relatief veel onzekerheden omgeven. In de Sovjet-russische planeconomie was de landbouw onmiskenbaar een zwak punt. De machthebbers in het Kremlin waren tot veel in staat, maar het weer konden ze niet beheersen. En wat ons land betreft behoeven we alleen maar te denken aan de recente uitbraken van verschillende dierziekten.

In de industriële sector en in de dienstverlenende bedrijven is het echter in hoge mate de menselijke rationaliteit die daar de toon aan geeft. Men leeft en werkt in een door mensen geconstrueerde werkelijkheid, waar gemakkelijk de gedachte post vat dat men

'En die Man zal zijn als een verberging tegen den wind...'

Jesaja 32:2a

De profeet Jesaja spreekt aan het begin van hoofdstuk 32 over het rijk van Christus. Het volk des Heeren zal veel weldaden uit Hem ontvangen. De Zaligmaker wordt door de profeet 'een verberging' genoemd. De kanttekening geeft aan dat daarmee een plaats wordt bedoeld waar men zich voor de wind verbergen kan. De stormen van geestelijke aanvechting worden beleefd. Wie kan dan staande blijven. De binnenprater roept: Gij hebt geen heil bij God. Er is nooit een werk van de Heere in u geweest. Altijd jezelf bedrogen voor de eeuwigheid. Geestelijke aanvechtingen waarop de oprechten geen antwoord hebben. Deze storm zal wegblazen naar de eeuwige rampzaligheid. Dan wordt het omkomen, en God is recht in al Zijn weg en werk. Vorige uitreddingen helpen niet meer. Woorden uit het verleden kunnen niet meer voor het spreken Gods worden gehouden.

Nu mag er in deze storm een woord van troost zijn. 'En die Man zal zijn als een verberging tegen de wind'. De Messias zal in deze omstandigheden een toevlucht zijn. Christus kan dat zijn omdat Hij in de zwaarste storm is geweest. De aanvechting van de satan en de storm van de Godverlating zijn over Hem gegaan. Dan wordt het volk in strijd toegeroepen: 'Ik ben in plaats van u in de storm geweest om u er voor eeuwig van te verlossen'. Zo kan en wil Christus een verberging zijn op grond van recht. O, eeuwig wonder!

De dichter van Psalm 31 mocht het beleven: 'Gij verbergt hen in het verborgene Uws aangezichts (vers 21)'. De kanttekening schrijft hierbij: 'door betoning van Uw Vaderlijke gunst en genadige tegenwoordigheid vertroost en behoudt Gij hen op een wonderlijke verborgen wijze, waarvan de wereld geen verstand heeft, zelfs dikwijls in verborgen schuilplaatsen, waar Gij hen heenleidt, het oog op hen hebt, hen bezorgt en hen beschut.' De dichter van Psalm 32 was er ook vol van: 'Gij zijt mij een Verberging, Gij behoedt mij voor benauwdheid; Gij omringt mij met vrolijke gezangen van bevrijding. Sela'.

Onze ziel moet op tijd een verberging vinden. Voordat de stormen van Gods toorn ons voor eeuwig wegvagen. Christus, de vaste en veilige verberging, wordt u nog verkondigd. Alleen bij Hem zult u veilig zijn.

Lisse, ds. C. Neele

God niet nodig heeft. Overigens laat de recente economische crisis zien dat ondanks alle menselijke kunde en de beschikbaarheid van allerlei vernuftige rekenmodellen, het economisch proces uiterst moeilijk te beheersen is.

Vanouds waren de bevindelijk gereformeerden sterk vertegenwoordigd op het platteland en onder de boerenbevolking. Dat was niet zonder reden. De invloeden van de moderne maatschappij werden daar minder sterk gevoeld. De kerkelijke gemeenten op het platteland bleven vaak verbonden met de gereformeerde belijdenis. Moderne invloeden, op theologisch gebied en ook qua levensstijl, kon men daar gemakkelijker buiten de deur houden.

Maar de sterke terugloop van de agrarische sector is ook onder ons onmiskenbaar. Zeker als je dat over een wat langere periode bekijkt. De Gereformeerde Gemeenten zijn geen kerk meer van boeren en boerenarbeiders. Toen in 1907 de afgevaardigden van de Kruisgemeenten en de Ledeboerianaanse gemeenten bijeenkwamen om te besluiten over een samengaan, was tweederde van de afgevaardigde ouderlingen en diakenen boer of landarbeider. Inmiddels zijn we een eeuw verder. Bekijken we de samenstelling van onze huidige generale synode, dan zijn er welgeteld nog twee boeren. Dat is niet meer dan tien procent van de afgevaardigde ouderlingen.

Bid- en dankdagen

Die teruglopende betekenis van de boerenstand heeft allerlei consequenties. Bijvoorbeeld voor de beleving van de bid- en dankdagen. Die waren vanouds heel duidelijk geënt op het traditionele agrarische werkpatroon. Niet voor niets is de dankdag in Zeeland een paar weken later dan in de rest van het land. Op de zware Zeeuwse klei kon de oogst pas later worden binnen gehaald.

Thans sluiten voor het overgrote deel van de gemeenteleden (en niet alleen in de stedelijke gemeenten) de bid- en dankdagen veel minder aan op hun levenspatroon. Trouwens ook voor veel agrariërs is het niet meer zo dat het eigenlijke werk na de biddag begint en met de dankdag wel zo ongeveer ten einde is.

Nu is het tegenwoordig gebruikelijk om te spreken over de biddag (en dankdag) voor gewas en arbeid. Maar daarmee is de vroegere harmonie met het leef- en werkritme niet hersteld. In scholen en bedrijven is men voor de

biddag al volop bezig en gaat het werk na de dankdag onverminderd door. Een bijdehand kind onder ons zou de vraag kunnen stellen of we Gods zegen niet moeten vragen voor het werk dat voor de biddag plaatsvindt en of we Hem niet behoren te danken voor hetgeen er na de dankdag verkregen wordt.

Voor de meeste mensen geldt tegenwoordig dat de maanden juli en augustus de vakantieperiode vormen. Althans, de periode waarin veel dingen op een laag pitje staan. Ook het verenigingsleven ligt dan stil en het parlement is met reces. Eind augustus, begin september komt alles weer op gang. Dat geldt heel duidelijk ook voor het onderwijs.

Maar ook al sluiten ze niet zo mooi meer aan bij het levenspatroon als vroeger het geval was, toch mogen we dankbaar zijn voor onze bid- en dankdagen. De kerkdiensten op die dagen laten altijd nog een behoorlijke opkomst zien. 'Bidt zonder ophouden, dankt God in alles' (1 Thes. 5: 17,18), zo wordt ons in de Bijbel voorgehouden. Wat dat betreft zouden we elke dag bid- en dankdag moeten houden. Een biddag – zoals bij de instelling daarvan werd gezegd – 'ter afwering van Godes plagen' en een dankdag 'voor de veelvoudigen verkregen seegeningen en weldaeden'.

Apeldoorn,

C.S.L. Janse

Brief aan onze nieuwe regering

Introductie

Er is inmiddels een nieuwe regering aangetreden. Het is gebruikelijk dat vanuit onze gemeenten een nieuwe regering Gods zegen wordt toegewenst. Deze keer hebben we dat samen met andere kerkgemeenschappen gedaan. Van die gelegenheid is tevens gebruik gemaakt om de regering te wijzen op ontwikkelingen in de samenleving, die zorg baren. De deelnemende kerken hebben de regering opgeroepen rekening te houden met minderheden en aan christenen de ruimte te geven om overeenkomstig hun overtuiging te blijven leven. Het lijkt ons goed om de lezers van De Saambinder van de inhoud van de brief aan de nieuwe regering kennis te laten nemen.

De deelnemende kerken in het zogenaamde 'Woerdens Beraad' zijn: de Christelijke Gereformeerde Kerken, de Gereformeerde Bond in de PKN, de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt, de Gereformeerde Gemeenten, de Gereformeerde Gemeenten in Nederland (binnen en buiten verband), de Hersteld Hervormde Kerk, de Nederlands Gereformeerde Kerken en de Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland.

Aan de leden van de regering,

Excellenties,

De hieronder vermelde kerkgenootschappen, verenigd in het zogeheten Woerdens Beraad, zie bijlage, wensen u geluk met uw recente benoeming tot minister of staatssecretaris in de nieuwe regering.

Op u rust vanaf nu de verantwoordelijkheid om leiding te geven aan ons land in een periode, waarin zich tal van problemen voordoen. Uiteraard zijn er de problemen, die samenhangen met de economische crisis waarin we verkeren. U staat voor de moeilijke opgave om de overheidsfinanciën weer op orde te krijgen en zult in dat ver-

band moeilijke keuzes moeten maken, keuzes die ingrijpende gevolgen kunnen hebben voor en offers vragen van de burgers. Wij wensen u daarbij wijsheid toe.

Niet alleen de economische omstandigheden zijn somber. Ook de ontwikkelingen in de samenleving stemmen tot zorg. Het maatschappelijk debat lijkt te zijn verhard. De maatschappelijke cohesie staat onder druk. De tegenstellingen tussen bevolkingsgroepen lijken toe te nemen. Het begrip en respect voor de ander nemen daarentegen af, evenals de bereidheid om de ander de ruimte te gunnen om te leven volgens de eigen overtuiging. Die ontwikkeling voltrekt zich zowel op individueel

niveau - tussen burgers onderling - als collectief. Wij hechten er overigens aan op te merken, dat wij de samenleving en de ontwikkelingen die zich daarin voltrekken niet vanuit een gevoel van morele superioriteit beschouwen. Integendeel. Wij maken deel uit van onze samenleving, en voor de ontwikkelingen die zich daarin voordoen zijn wij volledig medeverantwoordelijk. Ook van veel christenen geldt helaas dat zij veel te weinig oog hebben voor anderen, op zichzelf gericht zijn en hard in plaats van liefdevol oordelen. Het tekort van de samenleving is in die zin ons tekort.

De hierboven gesignaleerde ontwikkelingen leiden onder meer tot de tendens de ruimte te beperken voor culturele of godsdienstige minderheden om hun leven in te richten naar normen die niet (langer) overeenkomen met die van de meerderheid. Wij hopen dat deze tendens niet door het door u te voeren beleid zal worden versterkt, maar dat u juist rekening zult houden met de positie van minderheden, en dat u christenen de ruimte zult bieden om overeenkomstig hun overtuiging te blijven leven.

Wij zouden graag met u in gesprek komen, en zullen daartoe in de nabije toekomst ook het initiatief nemen. Niet alleen om met u door te praten over onze zorgen en om die toe te lichten, maar ook om met u van gedachten te wisselen over de vraag hoe onze kerken in deze tijd van betekenis kunnen zijn voor de gehele samenleving. U kunt in elk geval van ons verwachten dat wij u in de komende periode zullen benaderen over onderwerpen die ons 'op het hart liggen', en dat wij

ook op die manier onze betrokkenheid bij en loyaliteit ten opzichte van de samenleving zullen tonen.

Als protestantse kerken zijn we er - op grond van wat Jezus Christus ons geleerd heeft - van overtuigd, dat het onze samenleving zeer ten goede komt wanneer de liefde tot God en tot de ander centraal staat. Wat zou het geweldig zijn wanneer u vanuit die liefde leiding zou geven aan ons land.

U mag er van verzekerd zijn dat wij met u, als leden van de regering, meeleven en dat in onze kerken zondags gebeden zal worden om de wijsheid, kracht en liefde die u nodig hebt om uw verantwoordelijke werk te kunnen verrichten, en om Gods zegen op dat werk en voor u persoonlijk.

Met de meeste hoogachting,

*Het Breed Beraad Protestantse Kerken,
verenigd in het Woerdens Beraad,*

Ds. W. Silfhout (voorzitter)

Drs. J.N. van de Poel (secretaris)

Even maar.....

Aanpassen?

Toen we uit het vliegtuig kwamen stond de elektrische bagage- en personenkar te wachten. Het was weer goed geregeld. Ik nam plaats op het voorste bankje, naast de bestuurster. Een Indisch type. Hoe het er op kwam, ik weet het werkelijk niet. Maar toen we door Schiphol zoefden, stelde ik de vraag: lees je in de Bijbel? Zij: Jazeker, mijnheer, iedere dag. Hé, dat antwoord had ik niet verwacht. De bijbel van Boeddha, vervolgde ze. Dát had ik ook niet verwacht. Ik: Maar dat is een heel ander boek dan de Bijbel van de christenen. Zij: nee hoor, de verschillen zijn heel klein. Het maakt allemaal niet zoveel uit. De kar stopte bij de lift. Afstappen en zij zoefde al weer weg. Het gaf wel te denken. Meende ze dat nou echt, bijna geen verschillen? Ze kende de Bijbel misschien niet echt. Misschien wilde ze ieder twistgesprek vermijden. Ze zag er inderdaad uit als een vredelievend type. Of was

het een verregaand aanpassingsgedrag? We kunnen naar het antwoord raden, in dit geval zullen we het nooit weten. Toch hebben we allemaal wel iets in ons van aanpassingsgedrag. Het voelt niet zo prettig aan als je heel anders ben. Als kerkmensen zijn we echter wel anders. Tenminste, zo moet het zijn. Dat zegt de Heere immers in Zijn Woord. Daar kunnen we niet omheen.

Sommige mensen spreken wat minachtend over *gergem.-regeltjes*. Dat klinkt nogal negatief. Het gaat natuurlijk om een leven volgens het Woord. Het is - en blijft hopelijk - een 'kenmerk' van onze gemeenten om afgezonderd te zijn van de wereld. De Heere geeft in Zijn Woord grenzen aan. Het water van de Heilige Doop maakt immers scheiding. Zoals het water van de zondvloed scheiding maakte tussen Noach en zijn gezin enerzijds en de ondergaande eerste wereld anderzijds. Zoals het water van

de Rode Zee scheiding maakte tussen Gods afgezonderde Israël en het wegzinkende heidendom. Paulus schrijft, dat we aan deze wereld niet gelijkvormig moeten worden (Rom. 12:2). Dat valt in deze tijd niet mee. Wel in deze wereld te zijn, maar ten diepste niet bij deze wereld te horen. Wederbarende genade, gewerkt door de Heilige Geest, opent de ogen voor de armoede van de wereld en de rijkdom van een leven dichtbij de Heere en Zijn Woord. Dat is geen wetticisme of farizeïsme. De Heere wil zo'n leven zegenen. Het geeft ook rust. De wereld verandert heel snel.

Neem bijvoorbeeld de kledingmode. We zijn nog niet klaar als we ons iedere keer moeten aanpassen. De eenvoud van een leven naar het Woord geeft rust. Van harte gegund! 'En de wereld gaat voorbij, en haar begeerlijkheid; maar die den wil van God doet, blijft in der eeuwigheid' (1 Joh. 2:17).

De GG kunnen niet mee met de HSV

Over enkele weken wordt de Herziene Statenvertaling (HSV) officieel gepresenteerd. In een oplage van tienduizenden zal de eerste druk verschijnen. Een beetje werelds gezegd kunnen we het een prestatie van formaat noemen. Maar, en dat is pijnlijk, het is geen Statenvertaling meer. Het is een HSV, beter gezegd een HV: een Herziene Vertaling. Daarmee is Nederland een vertaling rijker. Maar er hangt een fors prijskaartje aan. Dat prijskaartje willen we in dit artikel onder ogen zien.

Met het prijskaartje bedoelen we niet de bijna dertig euro die de basiseditie van de nieuwe Bijbel kost, maar wel de gevolgen van de invoering van de HSV. Die gevolgen lijken goed te overzien. Wie de Statenvertaling wil blijven gebruiken, moet dat zeker doen, wie kiest voor de HSV kiest net zo goed voor een Statenvertaling, alleen wat herzien, stelt men. Dat hoeft elkaar toch niet te bijten?

Het idee lijkt zo helder. Hoe de praktijk zal zijn, weten we vanzelf niet vooraf. Toch zijn er wel enkele opmerkingen over te maken. Niet om maar zo negatief mogelijk te doen over de HSV, maar wel om realistisch te blijven. We moeten in eerlijkheid aanwijzen welke consequenties er aan dit initiatief verbonden zijn. We willen aannemen dat de medewerkers aan de Herziene Vertaling de Statenvertaling willen bewaren voor de komende generatie. We willen ook geloven dat men niet de bedoeling heeft om de Statenbijbel maar in het museum te zetten, omdat hij verouderd is. Maar het is toch glashelder dat dit bij zo velen wel de praktijk zal zijn.

Kanttekeningen

Wat raken we kwijt als we de HSV zouden aanvaarden? Samengevat: Vele schatten die de Heere in de geschiedenis aan de kerken in Nederland heeft gegeven.

Helder is in elk geval dat we de kanttekeningen van de Statenvertaling kwijtraken. Uiteraard kan een gebruiker van de HSV altijd de kanttekeningen bij de Statenvertaling opzoeken,

maar het is zeer de vraag hoe vaak dit nog zal gebeuren.

Enkele jaren geleden waren we heel blij met de dundrukuitgave van de Gereformeerde Bijbelstichting van de Statenvertaling met de kanttekeningen. De GBS heeft het kerkvolk daarmee een zeer grote dienst bewezen. Zeker ook voor jonge mensen blijkt deze uitgave een waardevol bezit te zijn. Ze kunnen nu tijdens de catechisatie of op een vereniging heel eenvoudig de kanttekeningen raadplegen. Maar we zien jongeren nog niet met een Herziene Vertaling én een Statenvertaling met kanttekeningen naar een vereniging gaan.

We mogen ervan uit gaan dat in die kerken waarin de HSV wordt aanvaard, de kanttekeningen snel vergeten zullen worden. Eigenlijk is die gedachte best schokkend. De HSV is een initiatief van de Gereformeerde Bond in de PKN. Het zou heel erg zijn als juist daar de kanttekeningen en daarmee de theologie van de Statenvertalers in een hoog tempo tot onbekend terrein zal worden. En dat terwijl de kanttekeningen zo waardevol zijn omdat daarin Gods soevereine genade helder wordt verwoord.

Nog erger zou het zijn als het geestelijk klimaat binnen delen van de gereformeerde gezindte al zodanig ontwikkeld is dat de kanttekeningen al min of meer vergeten zijn. Dan zullen ze bij invoering van de HSV niet eens gemist worden!

Laten we deze vragen kritisch aan onszelf stellen. Nemen wij de moeite nog om bij een wat moeilijker bijbeltekst de kanttekeningen te raadplegen? Of lezen we de Bijbel zo vluchtig dat we daar geen tijd voor hebben?

Belijdenisgeschriften

Met de HSV wordt de band met de belijdenisgeschriften ook losser. De belijdenisgeschriften ademen dezelfde theologie als waarin de Statenvertalers zijn onderwezen. De belijdenisgeschriften en de Statenvertaling staan daarom heel dicht bij elkaar. Wie de Statenvertaling gaat aanpassen, zodat deze dicht bij deze tijd komt te staan, komt onherroepelijk

in de knoop met de belijdenisgeschriften. Een eenvoudig voorbeeld kan het duidelijk maken.

Laten we een bekende tekst nemen, namelijk Johannes 3:16: 'Want also lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe'. Op verschillende punten heeft de HSV een meer eigentijdse tekst. We hadden altijd gedacht dat deze tekst niet moeilijk te begrijpen is, maar de HSV verandert de Statenvertaling toch op niet minder dan vijf punten. Dat laten we nu rusten. Wel willen we aandacht vragen voor het aangrijpende woord 'verderven'. De HSV heeft dit veranderd in 'verloren gaan'.

Waarom? De vertalers vinden het woord 'verderven' klaarblijkelijk niet te moeilijk. Elders gebruiken ze het namelijk ook (zelfs in Joh 10:10, waar hetzelfde grondwoord wordt gebruikt!). Toch kiezen ze in Johannes 3:16 anders dan de Statenvertaling. Dat gebeurt op vele tientallen plaatsen. Daarom is het geen Statenvertaling meer. Maar dat terzijde. Het gaat ons nu om de band tussen de Bijbel en de belijdenisgeschriften.

Met de Herziene Statenvertaling raken we vele schatten uit de kerkgeschiedenis kwijt

Stuk moeilijker

Johannes 3:16 komt letterlijk terug in de Dordtse Leerregels I,2: Maar hierin is de liefde Gods geopenbaard, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon in de wereld gezonden heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe. Ook in II,5 wordt de tekst aangehaald: Voorts is de belofte des Evangelies, dat een iegelijk, die in den gekruisigden Christus gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.

Deze paragrafen uit de Dordtse Leerregels worden voor de lezers van de Herziene Vertaling een stuk moeilijker te begrijpen. Zeker voor degenen die helemaal met deze nieuwe vertaling opgroeien. Er wordt immers een bijbeltekst aangehaald die ze niet meer herkennen. Moeten de belijdenisgeschriften nu dus ook aangepast worden? Of, is de band met de belijdenis-

geschriften zo los geworden dat dit niet als een probleem wordt ervaren? Op verschillende andere plaatsen in de belijdenisgeschriften lezen we over het verderf waarin we ons door onze val in Adam hebben gestort en de verlossing uit dit verderf (NGB 16; DL I,4, 6, 7; II,7; III/IV, 16; V,6). Zijn deze wezenlijke zaken nog te begrijpen als een bijbelvertaling dergelijke uitdrukkingen verandert? Daar kunnen we gerust voor vrezen. Dan is de prijs van de Herziene Vertaling erg hoog.

Oudvaders

Door de HSV raken we nog meer kwijt. Wie opgroeit met deze nieuwe vertaling zal steeds minder gaan begrijpen van preken van oudvaders. Vele Hollandse oudvaders geven een heel nauwkeurige uitleg van de tekst. Woord voor woord zoeken ze de betekenis van Gods Woord na, om het dan toe te passen op de gemeente. De herkenning met deze preken zal gaandeweg minder worden. Of staan deze boeken al ongelezen op onze plank?

Zal dit ook gelden voor al de preken die in de ruim honderdjarige geschiedenis van onze gemeenten verschenen zijn? Wat gaat dit betekenen voor de leesdiensten, die wel uit nood geboren zijn, maar die zo kennelijk door de Heere gezegend zijn?

Kernbegrippen

Allerlei kernbegrippen uit de geloofsleer raken we ook kwijt als de HSV de Statenvertaling gaat vervangen. In het korte bestek van dit artikel kunnen we alle voorbeelden niet noemen. Om een indruk te geven enkele voorbeelden: raad des vredes (Zach. 6:13), gegeneerd (Ps. 2:7), verordineren (Luk. 22:29; Rom. 8:29-30), lijdzaamheid (Rom. 5:3; Hebr. 10:36), verzekerd (Rom. 8:38), lankmoedigheid (Rom. 2:4 en vele andere plaatsen). De nieuwe vertaling van 1951 had het woord lankmoedigheid nog gewoon. De HSV is een stap verder gegaan.

Het zou de moeite waard zijn om een totaalijst te maken. Dan kan de schrik ons wel eens om het hart slaan. De uitdrukking 'wedergeboorte' wordt wel gebruikt, maar helaas niet in de zo bekende tekst Johannes 3:3. Waarom niet?

Het aangrijpende, maar zo bijbelse woord 'ijdelheid' is in de HSV ook verdwenen. Ijdelheid der ijdelheden, zo begint het boek Prediker. In de HSV is het geworden: "Een en al vluchtig-

heid, zegt Prediker, een en al vluchtigheid, alles is even vluchtig." In de jachtige tijd waarin we leven zal deze tekst alleen maar misverstanden oproepen. Het grondwoord voor ijdel heeft immers niets te maken met een bepaalde snelheid, waardoor alles vluchtig wordt. In het Nieuwe Testament is het woord voor ijdelheid in de HSV vertaald door 'zinloosheid' (Rom. 8:20). Opnieuw een woord dat misverstanden oproept. Waarom moest het bijbelse woord 'ijdelheid' verdwijnen?

Eenheid

Als laatste van het prijskaartje van de HSV noemen we de kerkelijke eenheid. Helaas is de reformatorische wereld innerlijk verdeeld en mede daardoor verzwakt. Maar er was nog wel een gemeenschappelijke bijbelvertaling, omdat de Nieuwe Vertaling van 1951 door de meesten wel werd afgewezen. Door de bewuste keuze om een Herziene Vertaling te maken is er een splijtzwam bijgekomen. Staan de meditaties in het Reformatorisch Dagblad straks in de Statenvertaling of in de Herziene Vertaling? Zal het twisten gaan geven op scholen waar de HSV niet toegestaan is, maar vooruitstrevende leerkrachten deze gewoon gebruiken? Zullen leden van een jeugdvereniging aangesproken moeten worden omdat ze bij

de voorbereiding van een inleiding de Herziene Vertaling gebruikten?

De Stichting Herziene Statenvertaling heeft in de achterliggende jaren op de verschillende inhoudelijke bezwaren tegen de vertaling gereageerd. Dat siert het bestuur. Over het bezwaar dat het eindproduct een splijtzwam zal worden, hebben we weinig gelezen. Dat is jammer, want het toch niet een gering probleem. Mag dit op rekening gezet worden van hen die moeite hebben met de HSV? Het mag toch niet zo wezen wanneer we eenvoudig vast willen houden aan de Statenvertaling, we er dan van beschuldigd worden voor verwarring te zorgen? Juist vanwege alle consequenties die de Herziene Vertaling met zich mee brengt.

Heeft de Gereformeerde Bond hier te weinig aan gedacht toen ze begon met dit project? Mag je een nieuwe vertaling wel in gang zetten als vereniging. Dit is toch een kerkelijke zaak, die breed gedragen moet worden? Nu de HSV af is, zullen de vruchten openbaar komen. Sommige spoedig, sommige op de lange termijn. Maar dan is het wel te laat.

(wordt vervolgd)

Meliskerke, ds. G.J.N. Moens
Middelburg, ds. J.M.D. de Heer

6

Bladzijden uit een synodaal journaal

Generale Synode 2010

In de tweede helft van de mid-dagvergadering van donderdag 16 september kwam het Rapport van de Cursus Godsdienstonderwijs aan de orde. Het bestuur van de cursus had gevraagd om vervroegde behandeling, dit in verband met het ontwikkelen van verder beleid ten aanzien van met name de GL- en de PW-opleiding, die deel uitmaken van de HBO-opleiding van de CGO. De twee afkortingen staan respectievelijk voor godsdienstleraar en pastoraal werker.

Uit het rapport bleek dat de cursussen van de CGO een gewaardeerde

plaats innemen in de kring van de gemeenten. In drie jaar tijd steeg het aantal cursisten van de A- en de B-cursus van 415-460. Circa 60 cursisten volgden, verdeeld over drie plaatsen, de C-cursus, die een verdieping van de stof biedt. Drie afgevaardigden spraken achtereen hun waardering uit voor het verrichte werk en de geboden toerustingsmogelijkheden. De beste aanbeveling tijdens de synode kwam van de zijde van ds. A.B. van der Heiden te Benthuizen. Zijn vrouw had met veel genoegen een cursus gevolgd. Met oog op de studie ging 's morgens vroeg al om zeven uur het licht aan in de pastorie. Ds. Van der Heiden adviseerde alle predikanten

om hun vrouwen te stimuleren tot het volgen van een cursus. De afgevaardigden betuigden met een milde glimlach steun aan dit advies.

Ds. B. van der Heiden te Alblasserdam, die als voorzitter van de CGO de vragen en opmerkingen beantwoordde, was blij met de geuite waardering. Het bestuur draagt er zorg voor dat de gereformeerde dogmatiek behandeld wordt door onze eigen predikanten. In het algemeen lukt het ook om die docenten aan te trekken. Alle docenten worden benoemd nadat er informatie is ingewonnen bij hun kerkenraad. Van de kant van de docenten en studenten is er veel waardering voor de cursus.

Enkele afgevaardigden spraken hun teleurstelling uit over de kerkelijke koers en de kritische opstelling van enkele cursisten na het afronden van hun studie. Ds. Van der Heiden bekleemtoonde dat de CGO voluit een opleiding van de Gereformeerde Gemeenten is. De docenten zijn tot in hun vezels met de kring der gemeenten verbonden. Natuurlijk betreuren wij dat mensen de Gereformeerde Gemeenten verlaten. Dat mogen we echter niet aan de CGO toeschrijven, maar is het gevolg van een persoonlijke keuze die mensen maken.

De GL-opleiding

De opleiding voor tweedegraads leraar godsdienst (GL) werd in 2007 beoordeeld door een accreditatiecommissie. Met dankbaarheid en verwondering mochten bestuur, directie en docenten kennis nemen van de positieve waardering door deze commissie. Dit houdt in dat accreditatie of officiële erkenning wordt verleend aan de uit te reiken diploma's. Docenten voor het vak godsdienstonderwijs kunnen alleen worden aangesteld als ze beschikken over een wettig erkend diploma. Deze accreditatie moet in 2012 opnieuw worden aangevraagd. Ouderling B. Agteresch (Capelle a/d IJssel) vroeg zich af of er wel werkelijk plaats is voor het vrij hoge aantal mensen dat afstudeert. Op voorstel van ds. Van der Heiden werd deze vraag beantwoord door de directeur van deze opleiding, de heer W.M. van der Wilt. Hij gaf aan dat vrijwel alle cursisten (90%) een plaats krijgen als godsdienstleraar in het reformatorisch onderwijs. Ze geven vaak les in kleine deeltijdbanen.

In de synodevergadering was sprake van veel waardering voor deze opleiding die onmisbaar is voor het reformatorisch onderwijs. Het voortbe-

staan daarvan werd breed gedragen. Ds. G.J. van Aalst verwoordde het algemene gevoel: 'Laten we houden wat we hebben met inachtneming van alle zorgen die er kunnen zijn'.

De PW-opleiding

Naast de opleiding voor godsdienstleraar kent de HBO-afdeling van de CGO ook de opleiding voor pastoraal werker (PW). Vroeger was die jaren achtereen aan de opleiding verbonden onder de naam algemene variant (AV). De CGO raakte echter de certificering kwijt per 31 december 2005. Dat brengt met zich mee, dat het diploma niet langer wordt erkend, terwijl in allerlei verbanden om een erkend diploma wordt gevraagd. Het bestuur van de CGO heeft daarom besloten om de oude situatie te herstellen en opnieuw accreditatie aan te vragen.

Het begrip pastoraal werker (PW) zorgde tijdens de bespreking aanvankelijk voor een kleine spraakverwarring. Er zijn twee begrippen pastoraal werker in omloop, die inhoudelijk sterk verschillen. Het was duidelijk dat er bij veel afgevaardigden reserves bestonden tegen de figuur van een pastoraal werker, die in dienst is bij een kerkelijke gemeente op basis van een arbeidscontract. Daarom had de synode de vorige avond reeds een commissie ingesteld naar aanleiding van een instructie van de PS Oost, die onderzoek zal doen naar de functie van pastoraal werker, maar dan in de zin van een zuiver kerkelijk werker. Deze achtergrond maakt duidelijk waarom een afgevaardigde bij het begin van de bespreking verzuchtte: 'De CGO vraagt om een manier van bekostiging van de studie voor een

functie, die wij niet willen'.

Ds. B. van der Heiden gaf duidelijk aan dat het bestuur van de CGO met de uiterste voorzichtigheid met het onderwerp is omgegaan. Het bestuur won het advies in van het Deputaatschap Kerkrecht om de vraag beantwoord te zien: Wat verstaat u onder een pastoraal werker? Dit advies maande tot grote voorzichtigheid. Binnen het bestuur werd vervolgens een visie ontwikkeld op het beroep van *kerkelijk* pastoraal werker. Die persoon moet altijd het ambt van ouderling hebben ontvangen om als zodanig te kunnen functioneren.

Ouderling N.J. Teerds (Zwijndrecht) wees met anderen erop dat het begrip pastoraal werker in de PW-opleiding veel *breder* is dan dat van kerkelijk pastoraal werker. Een pastoraal werker kan ook heel goed functioneren in instellingen zoals verzorgingstehuizen, gevangeniswerk, bij de stichting Ontmoeting, bij het jeugdwerk en bij de zending. Een andere afgevaardigde wees erop dat in Indonesië het kunnen overleggen van een erkend diploma één van de eisen is voor het kunnen verkrijgen van een visum als zendingswerker.

Met vertrouwen verder

De preses stelde nu de vraag aan de orde of het bestuur van de CGO verder kon gaan op de ingeslagen weg: het onderhandelen met De Driestar om via nauwe samenwerking ten aanzien van de praktische vakken te komen tot een bekostiging van de HBO-afdeling van de CGO (GL en PW). Dat is onmisbaar voor een verdere professionalisering van de opleiding. Het was duidelijk dat bij een aantal afgevaardigden terughoudendheid

foto: RD

en schuchterheid bleef bestaan ten aanzien van de PW-opleiding. De broeders van de CGO kregen het verzoek mee om rekening te houden met geuite bezwaren. De voorzitter vroeg: Krijgt de CGO uw vertrouwen? Ds. A. Schreuder (Rijssen-Z) baande de weg met de spontane uitroep: 'Ik geef alle vertrouwen'.

Het uitspreken van het algemene vertrouwen betekent dat het bestuur van de CGO mandaat heeft gekregen om met Driestar Educatief bindende afspraken te maken voor het behoud van de identiteit van de HBO-opleiding. Daarbij zal de accreditatie aan Driestar Educatief worden overgedra-

gen en zal de bekostiging van de opleidingen als zodanig via dit instituut lopen.

De synode sprak uit, dat zij bij een negatief resultaat van de besprekingen de gemeenten zal verzoeken om een bijdrage van € 1,50 per lid en dooplid per jaar beschikbaar te stellen. Op de januari-vergadering van de synode zal worden medegedeeld of het verzoek om de genoemde bijdrage kan worden ingetrokken of niet. Dat hangt af van het verloop van de samenspreking met Driestar Hogeschool.

(wordt vervolgd)

Waarde, ds. M. Golverdingen

4

De Jakobs ladder

...gij zult groter dingen zien dan deze. Hij zeide tot hem: Voorwaar, voorwaar zeg Ik ulieden: Van nu aan zult gij den hemel zien geopend, en de engelen Gods opklimmende en nederdalende op den Zoon des mensen. Johannes 1:51a, 52

Evenals Jakob was ook Nathanaël een oprecht man, een Israëliet in welken geen bedrog was. Hij moest en mocht dat geloven, omdat de Heere Zich aan hem openbaarde. De plaats waar dat gebeurde was voor hem een Bethel. Vol liefde en vreugde heeft hij beleden: Rabbi, Gij zijt de Zone Gods, Gij zijt de Koning Israëls! Noemt Gij mij een ongeveinsde Israëliet, dan ben ik Uw onderdaan. Gij zijt de Mijne, ik ben de Uwe!

Nathanaël mocht de Persoon van de Middelaar aanschouwen als zijn God en Koning. Zijn ogen waren zalig van zien. Er was een volkomen volheid in. Wat ontbrak hem nog? O, is dit niet een groot ding? Vraag het aan hen die er naar uitzien zonder te zien. Die moeten zeggen: De uitgestelde hoop krenkt het hart. Vraag het aan hen die doorleefden: De begeerte die komt, is een boom des levens. Wonderlijk, zoet en onuitsprekelijk!

Des te opmerkelijker is het antwoord dat de Heere aan Nathanaël geeft: Gij zult *groter dingen* zien. Groter dan *déze*. Dát zegt de Heere, juist nu, nu er in Nathanaëls ziel een vloed van vrede is. Waarom? Om hem met deze

belofte nader te onderwijzen. Vriendelijk en lieflijk! Opdat Nathanaël zou weten dat de Heere het goede werk niet alleen in hem *begonnen* heeft, maar ook in de weg van doorgaande bekering zal voortzetten en voleindigen.

Nathanaël, het ding dat gij gezien hebt, is groot. Houd hetgeen gij hebt! Maar deze volheid is het einde niet. Mijn heerlijkheid hebt gij gezien toen Ik Mij in Mijn alwetendheid aan u openbaarde, maar Ik zal Mij nader aan u openbaren. Gij zult Mij vervolgen te kennen, meerdere én grotere dingen zien. En uitroepen: De zaligheid is mij nader dan toen!

Nathanaël en de andere discipelen hebben niet begrepen wat de Heere bedoelde. Ook zou de vervulling van deze belofte zo heel anders gaan dan zij ook maar konden denken. Daarom zegt de Heere: Voorwaar, voorwaar zeg Ik ulieden... Dat is: al verstaat u het nu niet, geloof alleenlijk! Amen, amen - waarlijk, waarlijk, hetgeen Ik u beloof, zal zeker vervuld worden. Ik zeg ulieden - Ik, de ware Messias, de Zoon van God. De Rabbi die boven alle profeten is en alle dingen weet. 'Opdat, wanneer het geschied zal zijn, gij geloven moogt dat Ik het ben' (Joh. 13:19).

Na dezen zullen ze het verstaan. De indachtmakende Geest zal hen in alle waarheid leiden en ook deze woorden in hun gedachten terugbrengen

en verklaren. Dan zullen ze de grotere dingen bewonderen als evenzovele grotere wonderen. Niet ons, o Heere, niet ons, want de grotere dingen zijn niet waar geworden omdat wij bekwaam waren om op Uw belofte te bouwen en te vertrouwen, integendeel, maar omdat Gij het gedaan hebt!

Het mag onze aandacht wel hebben dat de belofte die de Heere geeft, terugwijst naar wat eenmaal Jakob gezien had in een droom: 'Van nu aan zult gij den hemel zien geopend, en de engelen Gods opklimmende en nederdalende op den Zoon des mensen'.

Jakob zag en hoorde in een droom, maar de discipelen zagen de vervulling. Jakob zag een ladder die hemel en aarde verbond, de discipelen zagen de Middelaar Gods en der mensen. Jakob zag de Heere staande op de ladder, de discipelen zagen God geopenbaard in het vlees. Jakob heeft de belofte van verre gezien, geloofd en omhelsd, maar tot Zijn discipelen heeft de Heere gezegd: 'Uw ogen zijn zalig, omdat zij zien, en uw oren, omdat zij horen. Want voorwaar Ik zeg u, dat vele profeten en rechtvaardigen hebben begeerd te zien de dingen die gij ziet, en hebben ze niet gezien; en te horen de dingen die gij hoort, en hebben ze niet gehoord' (Matth. 13:17). Toch, zowel Jakob als de discipelen zagen door het geloof en deelden in dezelfde genade.

Jakob zag de hemel geopend, en zie! Op de ladder klommen de engelen Gods op en neder. En de discipelen? De Heere had gezegd: 'Van nu aan zult gij den hemel zien geopend, en de engelen Gods opklimmende en nederdalende op den Zoon des mensen'. Wat bedoelt de Heere daarmee? Wat is de betekenis van wat Jakob zag? Ook hier is van toepassing wat we lezen in artikel 9 van de NGB: 'Maar hetgeen voor ons wat duister is in het Oude Testament, dat is zeer klaar in het Nieuwe'.

De Zoon des mensen

In de droom van Jakob raakte het opperste van de ladder aan de hemel. Dít had Nathanaël beleden toen hij zei: Gij zijt de Zone Gods. Zijn Koning is waarachtig God. Tegelijk was de ladder in Jakobs droom op de aarde gesteld, wat Jezus verklaart door Zich de Zoon des mensen te noemen.

De tweede Persoon in het Goddelijke Wezen verenigde Zich met de menselijke natuur door vlees en bloed aan te nemen uit de maagd Maria. Hij is *de*

Zoon des mensen, het beloofde Zaad der vrouw. Immanuël, God met ons! O, de grote God van hemel en aarde werd onze één, de mensen in alles gelijk, uitgenomen de zonde. De mens moest betalen voor de zonde, maar alleen God kon het doen. Gods Zoon werd mens en was also beide partijen even na, volkomen bekwam en gewillig om alle gerechtigheid te vervullen. Deze Held is de trappen van vernedering en verhoging gegaan. Tot verheerlijking van Gods deugden, om de zielen van de Zijnen te redden van de dood. De Ladder van 's Vaders welbehagen!

De engelen Gods

Jakob droomde; zie, een ladder...; en zie, de engelen Gods klommen daarbij op en neder. Daarvan zegt de Heere Jezus: opklimmende en nederdalende op den Zoon des mensen.

Christus, de Engel des HEEREN, is het Hoofd van de engelen. Waar Hij gaat, volgen zij. Waar Hij is, zijn zij. Zo is het geweest sedert hun schepping, is het gebeven voor de uitverkoren engelen en zal het voor de engelen Gods zijn in eeuwigheid. En hoewel het overgrote deel daarvan voor ons verborgen is, wordt af en toe in de Schrift een tipje van de sluier opgelicht. Juist als we lezen over de gangen van vernedering en verhoging van de Ladder Jakobs.

Toen Hij in de wereld kwam en was, waren de engelen opklimmende en nederdalende op de Zoon des mensen. Dat is: zij waren getuigen van Zijn diepe vernedering. Gabriël werd tot Zacharias en tot Maria gezonden. Een engel verscheen Jozef in de droom. Toen de Zaligmaker geboren was te Bethlehem, kwam een hemelse boodschapper tot de herders. Kort daarop was er met hem een hemels heirleger, prijzende God. Ruim een jaar later verscheen twee keer een engel Jozef in de droom (Matth. 2:13, 19). Na de verzoeking door de duivel in de woestijn was Jezus bij de wilde gedierten; en de engelen dienden Hem (Markus 1:13). In de hof van Gethsémané werd van Hem gezien een engel uit de hemel, die Hem versterkte. En op Golgotha...?

De engelen Gods opklimmende en nederdalende op de Zoon des mensen, zo was het óók in de gangen van Zijn verhoging. Een engel werd gezonden om de steen van de mond des grafs af te wentelen. Jezus leeft! Engelen verkondigden de bedroefde vrouwen grote blijdschap: 'Wat zoekt gij de Levende bij de doden? Hij is hier niet, maar Hij is opgestaan' (Lk 24:5^b, 6^a). Jezus voer ten hemel, maar twee engelen werden gezonden tot de discipelen op de

Olijfberg. En op de jongste dag zullen al de geslachten der aarde de Zoon des mensen zien, komende op de wolken des hemels met grote kracht en heerlijkheid; alsdan zal Hij Zijn engelen uitzenden met een bazuin van groot geluid (Matth. 24:30, 31).

De Heere zei niet tegen Zijn discipelen (tot henlieden): Van nu aan ziet gij de hemel geopend. Dan zouden zij immers zonder ophouden zien, maar dat is voor de eeuwigheid bewaard. Wat de Heere hen dan wel beloofde? Op hun eerste zien van de heerlijkheid van de Persoon des Middelaars, zou nader zien van groter dingen volgen: zij zouden Hem vervolgen te kennen in de trappen van Zijn vernedering en verhoging. Al wat van de Zaligmaker geschreven was in de Wet van Mozes, en de Profeten, zouden zij in de Zoon des mensen vervuld zien. Daarvan getuigen en zeggen: 'Hetgeen wij dan gezien en gehoord hebben, dat verkondigen wij u...' (1 Joh. 1:3). Zij zouden zien met hun lichamelijk ogen én door het geloof, tot hun zaligheid. Zoals ook in het leven van de patriarch Jakob het heil des Heeren in de beloofde Messias nader werd openbaard en toegepast.

'Indien dan de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt...' Maar: zálíg! Jakob zag op zijn uiterste de geopende hemel, en riep uit: Op *Uw* zaligheid wacht ik, HEERE! Eenmaal zal voor Gods arme volk de bede voorbij zijn: Geef dat mijn oog het goed aanschouw'.

De Koning Israëls

Nathanaël had beleden: Gij zijt de Zoon van God, Gij zijt de Koning Israëls! Hij zou groter dingen zien dan deze. Zijn majesteitelijke heerlijkheid, wandelende op de golven. Zijn Koninklijke heerschappij, toen doden door Hem werden opgewekt. Maar ook dat Jezus Zich als een Lam ter slachting liet leiden. Was dat zijn Koning? Waarom verdeldgde Hij die bende niet? Evenals al de discipelen werd ook Nathanaël aan Hem geërgerd, Hem verlatende. Toen kwam de tijd dat Nathanaël met de andere discipelen achter gesloten deuren zat, als begraven, midden in verlorenheid en dood. Hun hoop was vergaan. Jezus was gekruisigd, terwijl boven Zijn hoofd geschreven was: Jezus de Nazarener, de Koning der Joden.

Jezus wendde Zijn hand tot de kleinen; ook Nathanaël werd toegeropen: Vrede! Ook hij heeft bij de Zee van Tiberias gezien: 'Het is de Heere'. Nathanaël zag zijn Koning gaan naar

de troon. Houdende zijn ogen ten hemel, tot dat twee engelen Gods zeiden: 'Gij Galilese mannen'.

Groter dingen... Ook de zending van de Geest door de Vader in Christus' Naam. Uw Koninkrijk kome! Drie-enig God, U zij al de eer!

God heeft gegeven

Nathanaël wordt elders *Bartholomeüs* genoemd (onder meer in Matth 10:3, Hand. 1:13), dat is: *zoon van Tolmai*. Had hij een Joodse moeder en een Samaritaanse vader? Want Tolmai is een Samaritaanse naam. Bartholomeüs is zijn afkomstnaam, Nathanaël zijn genadenaam: *God heeft gegeven*.

Nathanaël ziet nu zijn Koning, zonder onderbreking, zonder einde. Onder tussen worden er nog steeds nieuwe onderdanen toegebracht. Ze worden van dood levend gemaakt, zoals Nathanaël. Zoals hij en Jakob vinden ze geen rust buiten Christus. En ook zij zullen alleen de Zaligmaker zien als zij van Hem gevonden worden.

Vrije genade werkt op een wonder aan, ter verheerlijking Gods. De Koning zal de Zijnen verlossen en regeren, rechtvaardig, wijs en zacht. Zijn oog zal op hen zijn, ook al zien ze Hem niet... En Zijn engelen zullen hun vrienden en dienaren zijn.

Wat er toch bij God te verkrijgen is! Uit genade, in een rechte weg. En hoewel Gods kinderen niet bij gelijke mate worden verzekerd van hun aandeel aan Christus, zal altijd waar zijn: 'Zalig zijn de armen van geest, want hunner is het Koninkrijk der hemelen'.

Alle oog zal Hem zien. Tot eeuwig zaligheid of tot eeuwig afgrijzen. Hoe zult *gij* Hem zien? Als uw Rechter of als uw Liefste? Ga uit, en vraag of Hij u maken wil zoals het Hem behaagt! Die de blinden het gezicht geeft en de tong van de stomme doet juichen. Al wat de Vader aan Jezus geeft, zal tot Hem komen. Niemand komt tot de Vader dan door Hem.

Welgelukzalig toch is de mens die het wonder mag smaken: 'Want waarlijk, Hij neemt de engelen niet aan, maar Hij neemt het zaad Abrahams aan' (Hebr. 2:16).

Eeuwig wonder als we een oprechte Israëliet zullen bevonden worden, als we grote en groter dingen mogen zien. Zoals Lazarus, die de kruimels begeerde. En de bedelaar stierf en werd van de engelen gedragen in Abrahams schoot.

(*wordt vervolgd*)

Genemuiden,

ds. C. Hogchem

■ BEROEPINGSWERK BEROEPEN

Te Kampen: ds. P. van Ruitenburg
te Chilliwack (Canada);
Te 's-Gravenhage: ds. W. Silfhout
te Capelle a/d IJssel-Middelwatering.

BEDANKT

Voor Hilversum:
ds. A. Schot te Nunspeet.

■ DOVENDIENST TE THOLEN

Op **13 november** hoopt ds. E. Hakvoort voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Tholen, Ds. G.H. Kerstenstraat 2. Deze dienst begint om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2010

Pag. 368, **gemeente WIERDEN**.
Secretaresse van de zendingsvereniging "Kleine kracht" is nu: mevr. T. Blankenstijn-van Hel, Weth. Potstraat 3, 7671 HK Vriezenveen.

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS ROTTERDAM 10 SEPT. 2010

De vergadering wordt namens de roepende kerk van Rotterdam-Centrum door ds. W. Silfhout geopend. Vervolgens laat hij Psalm 25 : 2 zingen, leest Psalm 25 en gaat voor in gebed.

Op 26 januari 2010 is oud-ouderling A.R. Deelen overleden in de leeftijd van 84 jaar. Hij diende de gemeenten van Rotterdam-West als diaken van 1957-1969 en als ouderling van 1969-1998 en de gemeente van Rotterdam-Centrum als ouderling van 1998-2008. Op 28 februari 2010 is oud-ouderling P. Zoutendijk overleden in de leeftijd van 82 jaar. Hij diende van 1972-2000 de gemeente van Vlaardingen. Op 27 augustus 2010 is ouderling L. Jumelet overleden in de leeftijd van 68 jaar. Hij diende bijna 25 jaar de gemeente van Rotterdam-IJsselmonde als ouderling.

Op 21 februari 2010 diende L.P. de Pater 25 jaar de gemeente Rotterdam-Zuidwijk

als ouderling. Op 10 januari 2010 eindigde het ambt van ouderling voor H. Vlak: Hij heeft de gemeente van Rotterdam-Zuidwijk 42 jaar als ouderling gediend. Op 15 april heeft ouderling P.J. van den Bergh het ambt van ouderling neergelegd. Hij heeft de gemeente van Oostvoorne 25 jaar als ouderling gediend. Op 15 april heeft J. Steenbeek het ambt van diaken neergelegd. Hij heeft de gemeente van Oostvoorne bijna 50 jaar gediend. Eerst als collectant en na de instituering als diaken.

Op 25 maart 2010 was het 50 jaar geleden dat de gemeente van Rotterdam-Zuidwijk werd geïnstitueerd.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses ds. L. Terlouw, 1^e assessor ds. P. Mulder, 2^e assessor ouderling M. Bal, quaestor ouderling M.J. de Vries en scriba ouderling K. Bel.

De commissie onderwijs heeft een schriftelijke rapportage uitgebracht. Daaruit blijkt dat er opnieuw een goed overleg is geweest met het bestuur van de ds. Koelmanschool in Hoogvliet.

Mede op grond van art. 21 van de D.K.O. waar de kerken wordt opgedragen zorg te dragen voor een goede christelijke school, bepleit de commissie ook voor het komende jaar hulp vanuit de classisgemeenten. Wel is de commissie van mening, dat dit geen verplichting op langere termijn mag worden. Vandaar dat per jaar bezien moet worden of de bijdrage nog nodig is en hoe hoog deze zou moeten zijn. Het schoolbestuur is gevraagd daarin mee te denken, mede gelet op het meerjarenperspectief en het eigen vermogen. De commissie adviseert de classis ook dit jaar het schoolbestuur toestemming te verlenen een bijdrage te vragen aan alle classisgemeenten.

De classis neemt unaniem het advies over en besluit daartoe.

De schriftelijke rapportage van de coördinator van het 'Inloop- en Bijbelhuis In de Gouwstraat' wordt doorgenomen. Mondeling wordt door ouderling K. Bel ook nog meer inhoudelijk over het werk in het Inloop- en Bijbelhuis 'In de Gouwstraat' toegelicht. Het evangelisatiewerk mag voortgang hebben en we mogen opmerken dat het Woord niet ledig wederkeert. De samenkomsten op zondagmiddag worden nu door 13 - 14 bezoekers uit de wijck bezocht.

Ook de schriftelijke rapportage van de classicale evangelisatiecommissie wordt doorgenomen. De functies in deze commissie zijn opnieuw verdeeld. Secretaris is nu ouderling A.J. van Rijs. Ouderling M.J. de Vries is voorzitter/penningmeester. Ouderling J. van Wingerden is tot 2^e penningmeester gekozen. Als secundus wordt ouderling M. Bal benoemd.

De zondagssamenkomsten worden besproken en geëvalueerd aan de hand van een overzicht van alle bijeenkomsten. Het blijkt dat er een trouwe kern van acht mensen is die altijd komt. Van deze vaste kern bezoeken twee mannen nu af en toe kerkdiensten van onze gemeenten. Wel zijn er regelmatig nieuwe bezoekers. Alle bezoekers bezochten eerder één of meerdere van de activiteiten zoals: Bijbelstudie, Inloophuis, maaltijdproject, themaochtend of maakten gebruik van een diaconale handreiking. Opnieuw blijkt hoe belangrijk het is dat er eerst vertrouwen wordt gewekt. Verder wordt er goed geluisterd en vraagt men naar wekelijkse bijeenkomsten.

Mede daarom stelt de classicale evangelisatiecommissie voor om per 1 oktober 2010 over te gaan tot wekelijkse samenkomsten. In deze samenkomsten zal ouderling K. Bel 3 x per maand en ouderling M.J. de Vries 1x per maand lezen. De classis gaat hiermee akkoord.

In de vergaderingen van januari 2010 zijn de beide classes Rotterdam en Ridderkerk akkoord gegaan met de notitie Diaconale Handreiking. Ook is gemeld dat gesproken werd over de koop of huur van een pand aan de overkant van het Inloop- en Bijbelhuis. Nu wordt onderhandeld over het pand nr. 29a. Dit is wel kleiner dan eerst werd beoogd, maar biedt het voordeel van nabijheid omdat het pal aan de overkant is. Inmiddels is gebleken dat het voordeliger is om dit pand te kopen. Uit de schriftelijke rapportage blijkt ook dat de exploitatie gunstiger zal worden dan eerst werd gedacht.

Daarom verzoekt de classicale evangelisatiecommissie de classis toestemming te verlenen tot aankoop van het pand Gouwstraat 29a te Rotterdam om de uitvoering van diaconale hulp gestalte te kunnen geven.

Vanuit de classis wordt nog een keer aangedrongen op het ondersteunende karakter van deze hulpverlening, en de volgorde van Woord en daad in het oog te houden.

Daarna besluit de classis tot aankoop van het pand Gouwstraat 29a te Rotterdam. De stichting huisvesting Evangelisatie Gereformeerde Gemeente stad Rotterdam zal het pand aankopen en gaan beheren.

Ouderling P. de Raaf heeft om gezond-

heidsredenen zich niet herkiesbaar gesteld voor het ambt. Daardoor is een vacature ontstaan in de Commissie van Advies van Cedrah. In zijn plaats wordt secundus ouderling H.J. Agteresch benoemd. Als nieuwe secundus wordt diaken G. Visser uit Barendrecht benoemd. Namens de classis zal een attentie en bedankbrief worden gestuurd naar oud-ouderling P. de Raaf. Hij heeft ca. 40 jaar op bestuurlijk niveau mogen dienen in onze zorgcentra.

De volgende vergadering is op vrijdagavond 7 januari 2011. Rotterdam-IJsselmonde wordt aangewezen als de roepende kerk.

Ouderling M. Bal verzoekt de vergadering te zingen Psalm 84 : 3 en eindigt met dankgebed. Hierna sluit preses de vergadering.

K. Bel, scriba classis Rotterdam

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS RIDDERKERK 11 SEPT. 2010 TE RIDDERKERK

Ds. B. van der Heiden opent als consulent van de roepende kerk Ridderkerk-Slikkerveer de vergadering met het laten zingen van Psalm 105:3, leest Handelingen 11:19-26 en gaat voor in gebed.

De volgende zaken worden gememooreerd:

Vanuit de gemeente van Zwijndrecht: op 26 februari 2010 overleed ds. J. Veenendaal in de leeftijd van 64 jaar. De Heere gedenke de weduwe en de rouwende gemeente.

Vanuit de gemeente Ridderkerk: op 10 april 2010 mocht ds. G.M. De Leeuw gedenken 40 jaar getrouwd te zijn. De Heere droeg en spaarde. Moge de Heere ook in de toekomst nabij zijn.

Ds. Van der Heiden houdt een meditatie over Handelingen 11 : 20. Het moderamen wordt als volgt samengesteld:

Ds. A. Vermeij, preses, ds. G.J. van Aalst en ds. B. van der Heiden, assessoren, ouderling N.J. Teerds, scriba en ouderling A. van der Werf, quaestor.

Ingekomen stukken

1. Brief van de Commissie van Advies inzake de voordracht en benoeming als lid van de Raad van Toezicht van Cedrah. In deze brief wordt meegedeeld dat dhr. G. van der Heide uit Ridderkerk benoemd is tot lid van de Raad van Toezicht met als portefeuille bouwzaken. Tevens wordt mondeling meegedeeld door een lid de Raad van Advies, dat dhr. Bos is ontslagen als bestuurder van Cedrah.
2. Verzoek Classis Gouda inzake het hulpconsulentschap van de gemeente van

Stolwijk en de afhandeling van het ingediende verzoek.

Op dit verzoek van de classis Gouda hebben de classiscontracta antwoord gegeven. Het hulpconsulentschap is door de classiscontracta onder bepaalde voorwaarden als acceptabel verwoord.

Inmiddels heeft de classis Gouda geantwoord akkoord te gaan met de voorwaarden, die in een schrijven door de classiscontracta waren opgesteld.

De afgevaardigden gaan akkoord met de wijze waarop deze zaak door de classiscontracta is behandeld.

Wel wordt nog ter vergadering nadrukkelijk gesteld, dat het hier gaat om een hulpconsulentschap en dat allerlei vragen vanuit de gemeente en de kerkenraad eerst via de consulent (in deze situatie ds. J. van Rijswijk) moeten gaan.

Rapporten

a. Verslag van de commissie Classicale Evangelisatie Rotterdam, alsmede een aanvulling op het verslag.

De voorzitter constateert dat er verblijvende ontwikkelingen zijn wanneer wij het verslag lezen. De zondagse kerkdiensten worden bezocht door een kleine, vaste kern. Vanuit de vergadering komt het volgende naar voren:

Laat de Woordverkondiging centraal blijven staan en de oproep tot bekering blijvend klinken; de eenvoudige waarheid van de drie stukken is voor allen van wezenlijk belang; de overige activiteiten dienen daaraan dienstbaar te zijn.

Sommige afgevaardigden vinden de aantallen wel enigszins laag, terwijl anderen bepleiten niet op aantallen te letten; behoud soberheid en eenvoud.

Waar mogelijk zal er heen geleid worden naar het houden van gewone kerkdiensten. Die drempel blijkt echter wel heel hoog te zijn. Er is blijvend waardering voor het vele vrijwilligerswerk. Met name mag het werk van dhr. Bel genoemd worden, alsmede van de commissie.

De classis antwoordt op de vragen als volgt:

De benoeming van een secundus voor de classicale commissie (dhr. Bal) is akkoord. Op het verzoek of de samenkomsten op zondag gecontinueerd mogen worden, antwoordt de classis eveneens positief.

Het verzoek van de commissie om de tweewekelijkse zondagse samenkomst te mogen omzetten in een wekelijkse samenkomst wordt door de vergadering positief beantwoord.

Er is nog een aanvullend verzoek vanuit de commissie. Dit betreft de vraag om toestemming te verlenen tot de aankoop van het pand aan de Gouwstraat 29a te Rotterdam voor € 70.000,00 k.k. om uit-

voering van diaconale hulp gestalte te kunnen geven. Vanuit de commissie wordt bij monde van ouderling De Vries toegelicht wat de bedoeling is. De commissie ziet dit als een hulpmiddel mensen binnen te krijgen en met hen over Gods Woord te spreken. Het is geen doel op zich, maar zal dienstbaar moeten zijn aan de Evangelieverkondiging.

Na de verkregen uitleg geven de afgevaardigden toestemming om tot de aankoop over te gaan.

b. Rapportage "In de Gouwstraat" Rotterdam betreft de periode januari – augustus.

Van deze rapportage wordt met waardering door de vergadering kennisgenomen.

De volgende classisvergadering wordt gehouden op 22 januari 2011 om 9.30 uur te Ridderkerk. De roepende kerk is Zwijndrecht.

Tot slot verzoekt de preses aan ouderling O.D. Terpstra van de roepende kerk de vergadering af te sluiten. Na het zingen van Psalm 115 : 1 eindigt hij met gebed.

N.J. Teerds, scriba

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS RIJSSEN 24 SEPT. 2010 TE RIJSSEN (NOORDERKERK)

Namens de roepende kerk van Doetinchem opent ds. C.A. van Dieren de vergadering op de gebruikelijke wijze.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses: ds. D. de Wit, assessoren: ds. K. Boeder en ds. C.A. van Dieren, 1^e scriba: oud. K.H. de Heer, 2^e scriba: oud. F. van Toor, quaestor: oud. E.J. Voortman. Naar aanleiding van de notulen van de vergadering van 5 februari 2010 wordt een vraag gesteld aangaande nieuwbouw van SVRO in Rijssen. De nieuwbouw zal binnenkort aanvangen. De voorzitter stelt voor om tijdens deze classisvergadering nog geen nieuwe secundus te kiezen voor de Raad van Advies SVRO. Dit vanwege de huidige ontwikkelingen die toewerken naar een andere structuur van dit adviesorgaan binnen Sirjon.

Er zijn twee stukken ingekomen van de Vluchtheuvel betreffende onze vraag naar hiaten in de jeugdzorg. Omdat deze zaak ook dient op de Generale Synode, worden deze brieven nu voor kennisgeving aangenomen. Ook is er een schrijven van de Particulier Synode Oost waarin zij meedeelt dat br. A.C. Kooijman is herbenoemd in de stichting tot financiële Hulpverlening aan instellingen in de PS Oost. Ook maakt zij melding van het overnemen en doorsturen naar de

GS van het voorstel betreffende de begeleiding van beginnende predikanten, en het voorstel betreffende mogelijke hiaten in de identiteitsgebonden jeugdzorg. Aangevuld wordt dat ook het voorstel aangaande de catechese is doorgevoerd naar de GS.

Er is een verblijdend rapport over de ambtsvervulling in Wierden. Na de vorige classis is er uitbreiding gekomen met een ambtsdrager; er zijn nu twee ouder-

lingen en een diaken. Te zijner tijd wordt uitbreiding met een diaken gezocht.

De vergadering wijst de gemeente van Enschede aan om de classis bijeen te roepen op vrijdag 4 februari 2011 om 19.00 uur in de Noorderkerk te Rijssen.

Op verzoek van de preses eindigt ouderling A.H. Colenbrander van de roepende kerk Doetinchem de vergadering.

F. van Toor, scriba

Eben-Haëzerschool voor speciaal onderwijs te Kapelle.

Ouddorp

Datheenpsalmzangavond, te organiseren door de Stichting Musica Sacra, op **zaterdag 13 november**, aanvang 19.30 uur, in de Ned. Herv. Dorpskerk te Ouddorp, Weststraat 2. Organist Pieter Heykoop. Opening, meditatie en sluiting door ds. S. Maljaars. Collecte t.b.v. Adullam, Siloah en De Schutse.

■ VERKOPINGEN

's-Gravensande

Verkoop door de vrouwenvereniging "Draagt elkanders lasten" te 's-Gravensande, op **woensdag 17 november**, van 14.00-16.30 uur, in de zaal van de Westerkerk, Obrechtlaan 21, aldaar. De opbrengst is t.b.v. de kerk en vakantie- weken voor gehandicapten.

Rhenen

Verkoopdag op **zaterdag 20 november** door de vrouwenvereniging "Kleine Kracht" te Rhenen in de kerk van de Geref. Gemeente aldaar, Achterbergsestraat 59a. Er is ook een rommelmarkt. Aanvang 10.00 uur en sluiting om 15.00 uur. De opbrengst is voor de zending en de kerk.

■ OUDERAVOND HELPENDE HANDEN MIDD-NEDERLAND

Op **donderdag 25 november** zal er een avond worden gehouden voor ouders van mensen met een verstandelijke beperking. Ook broers en zussen zijn deze avond van harte welkom. We gaan het hebben over: de plaats van iemand met een verstandelijke beperking temidden van het gezin. Hoe gaan we er samen mee om en hoe richten we ons leven in als zo'n kindje net geboren is, maar ook bij het verder opgroeien tot de tijd van volwassenheid. Als sprekers hebben we uitgenodigd: Kees en Henny van Eckeveld uit Kampen, vader en moeder van een dochter met een verstandelijke beperking. Zij zullen ons wat vertellen over de praktijk in hun gezin. Uiteraard is er alle gelegenheid om met de inleiders en met elkaar hierover in gesprek te gaan. Plaats van samenkomst: Geref. Gemeente te Scherpenzeel, bijgebouw de Bartholomeushof (achter de kerk). Adres: Prinsenlaan 27. Aanvang: 20.00 uur.

■ EXCURSIE VOGG, AFD. CENTRUM EN NOORD-WEST

Op **zaterdag 11 december** zijn we te gast in het schoolgebouw van het Van Lodensteincollege in Amersfoort. Henk Bahlman zal e.e.a. vertellen van de totstandkoming van het 18 stemmen tellend Hendriksen & Reitsma-orgel in de

BERICHTEN

■ DISTRIKTSVONDEN JBGG

Amsterdam

Districtsavond van district Noord-West op **vrijdag 12 november**, aanvang 19.45 uur, in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Amsterdam-Noord, Melkweg 16 (dus niet in Westzaan!) Inleiding door dhr. L. Snoek over "Zoeken en vinden van het ware geloof".

Gouda

Psalmzangavond op **zaterdag 27 november**, aanvang 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente van Gouda, Nieuwe Gouwe Oostzijde 2b. M.m.v. de Vereniging Bovenstem Ouderkerk aan den IJssel. Deze avond heeft als thema: Mozes en Aäron. De inleidingen op de psalmen worden verzorgd door dhr. J. Mastenbroek. Arie van der Vlist zal het nieuwe Van Vulpen-orgel bespelen. Collecte t.b.v. het orgel.

Kampen

Districtsavond van district Noord-Oost +16 op **zaterdag 13 november**, aanvang 19.45 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Kampen, 2^e Ebbingestraat 3, over het thema: Evangelisatie en Bijbelverspreiding in de voormalige Sovjet-Unie. Hierover zullen enkele ervaringsdeskundigen ook iets laten zien.

■ JONGEREN ZENDING- EN EVANGELISATIEDAG

Op **zaterdag 20 november** wordt er in Veenendaal een JZE-dag georganiseerd over het thema 'Jij en het Evangelie in het Midden-Oosten'. Tevens is deze dag de startdag van de komende jeugdwerkactie 'Wordt vervolgd'. Sprekers zijn o.a. ds. C.J. Meuse, ds. W. Visscher en dhr.

G. Roos. Locatie: kerkgebouw Geref. Gemeente te Veenendaal, Vijftien Morgen 5. Aanvang 15.30 uur. Sluiting 21.00 uur.

Alle jongeren vanaf 15 jaar zijn van harte welkom! Voor meer informatie zie www.jbgg.nl/jzedag.

■ WAT MAAKT DE KERK VOOR JONG EN OUD AANTREKKELIJK?

Op **zaterdag 13 november**, wordt in de Bethlehemkerk van de Geref. Gemeente, Oudelandseweg 50 te Woerden een themabijeenkomst gehouden, georganiseerd door de Bond van Mannenverenigingen van de Gereformeerde Gemeenten, over de betekenis van de kerk in 2010.

Deze themadag begint om **10.30 uur** en eindigt om **14.30 uur**.

Spreker op de themadag is ds. A. Schreuder over het onderwerp "Wat maakt de kerk voor jong en oud aantrekkelijk?" met als ondertitel "Moeten we als kerk bij de maatschappelijke veranderingen aansluiten of ze juist uitsluiten?"

Openingswoord door de voorzitter, ds. A.A. Brugge.

De broodmaaltijd is van 12.00 tot 13.00 uur en wordt gratis aangeboden.

Iedereen is van harte welkom! Voor informatie: m.bogerd@flevoland.nl

■ ZANGAVONDEN

Kruiningen:

Samenzangavond, uitgaande van de bovenstemgroep Petrus Datheen, op **zaterdag 27 november**, aanvang 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Kruiningen, Hansweertsestraatweg 1.

Opening: ds. G. Hoogerland, Orgel: Hendrik en Aagje Cijssouw. Collecte t.b.v.

aula. Daarnaast is er een interactieve workshop waarin we de kerktoonsoorten op een laagdrempelige manier verkennen.

■ GBS-BEZINNINGSAVOND TE RHENEN

Op **zaterdag 13 november** zal er in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Rhenen, Achterbergsestraatweg 59a,

een bezinningsavond worden gehouden met als thema: "Uw woord is de waarheid". Een drietal sprekers zal toelichten waarom het voor onze gezinnen, kerken en scholen zo belangrijk is dat onze huidige Statenvertaling gehandhaafd blijft. De sprekers zijn: ds. Th.L. Zwartbol uit Wekerom, ds. A. van Voorden uit Opheusden en ds. A. Verschuure uit Scherpenzeel. Aanvang 19:30 uur.

uur ds. Pater; Ouddorp 18.30 uur ds. C. Harinck; Poederoyen 15.00 uur ds. Van Gelder; Puttershoek 15.00 uur ds. Pater; Rhenen 16.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. Driessen en 14.30 uur ds. De Leeuw; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 14.30 uur ds. Bakker; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. Van Gelder en 19.00 uur ds. Terlouw; Rotterdam-Centrum 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Rotterdam-Zuidwijk 19.00 uur ds. Silfhout; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Bakker en 14.00 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. Verschuure; Sint Annaland 9.30 en 14.30 uur ds. Maljaars; Sint Philipsland 14.00 uur ds. Van Krimpen; Sliepdrecht (Middeldiepstraat 31) 12.30 uur ds. Hofman en 19.00 uur ds. Van Gelder; Soest 19.00 uur ds. Schot; Stolwijk 19.00 uur ds. P. Mulder; Terneuzen 10.00 uur ds. C. Harinck en 15.30 uur ds. Baan; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Boeder; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. Labee; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Van Belzen; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. De Waard; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 16.00 uur ds. Schipper; Vliszingen 9.30 uur leesdienst en 15.30 uur ds. Golverdingen; Waarde 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. Karens; Woerden 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. Van der Net; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. Meeuse en 18.30 uur ds. Moens; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Eckveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwolle 9.30 uur leesdienst en 19.00 uur ds. Vogelaar.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 14 NOVEMBER 2010

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Tuinier en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 19.00 uur ds. L. Blok; Aalst 14.30 uur ds. Karens; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 uur ds. J. Karels en 15.00 uur ds. Schreuder; Arnhem 16.00 uur ds. Kattenberg; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. Bredeweg; Beekbergen 19.00 uur ds. Boeder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 uur ds. Paul en 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Bodegraven 15.30 uur ds. W. Harinck; Borssele 9.30, 14.00 en 18.00 uur stud. Visser; Boskoop 9.30 en 17.00 uur ds. Hofman; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken en 18.30 uur ds. Van Rijswijk; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Doetinchem 15.00 uur ds. De Wit; Dordrecht 10.00 (H.D.) en 17.00 uur ds. Brugge; Eindhoven 15.00 uur ds. Labee; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Van Manen; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur ds. Heijkamp; Enschede 16.00 uur ds. J. Karels; Enter 18.30 uur ds. Kattenberg; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Meeuse en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur leesdienst; 's-Gravenhage 16.30 uur ds. Paul; 's-Gravenpolder 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30

en 15.30 uur ds. Van Rijswijk; Haamstede 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. Joosse; Hilversum 10.00 en 17.00 uur ds. Verweij; Hoogddorp 9.30 en 15.00 uur stud. Huijser; Hoogvliet 16.30 uur ds. Driessen (H.D.); Houten 11.00 en 17.00 uur leesdienst; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Vogelaar; Kapelle-Biezeling 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. Baan en 14.00 uur leesdienst; Katwijk aan Zee 18.30 uur stud. Huijser; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Krabbendijke 14.00 uur ds. De Heer; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. Hoogerland en 14.00 uur leesdienst; Leerdam 19.00 uur ds. Visscher; Lelystad 9.30 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 uur ds. Neele en 16.00 uur leesdienst; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. Moens; Melissant 10.00 en 18.00 uur stud. Baaijens; Middelburg-Centrum 9.30 uur ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst en 18.30 uur ds. Tanis; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst en 18.30 uur ds. De Heer; Moerkapelle 9.30 (doventolk) en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 19.00 uur ds. Joosse; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. Golverdingen; Nieuwe Tonge 15.00 uur stud. Baaijens; Nieuwer ter Aa 10.00 en 18.00 uur ds. Boogaard; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nijkerk 14.30 uur ds. Van Manen; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Oostkapelle 15.00 uur ds. Tuinier; Opheusden 18.30 uur ds. Schipper; Oud Beijerland 9.30 en 18.00

■ DINSDAG 16 NOVEMBER 2010

Amersfoort 19.30 uur ds. Visscher; Berkenwoude 19.30 uur ds. Pater; Dirksland 19.30 uur ds. Schipper; Kamperland 19.30 uur ds. Hakvoort; Kortgene 19.30 uur ds. Baan; Rhenen 19.30 uur ds. Van Dieren; Rilland-Bath 19.30 uur ds. Hofman; Uddel 19.30 uur ds. Mouw; Urk 19.30 uur ds. Van Belzen; Westzaan 19.30 uur ds. Van Eckveld.

■ WOENSDAG 17 NOVEMBER 2010 DANKDAG

Brakel 14.30 en 19.30 uur ds. W.J. Karels; Breda 14.30 en 19.30 uur ds. Brugge; Den Helder 10.00 uur ds. Hofman en 15.30 uur ds. Heijkamp; Mijdrecht 14.00 en

19.30 uur ds. Mondria; Naaldwijk 15.00 en 19.45 uur ds. Van Rijswijk; Nieuwer ter Aa 15.00 en 19.30 uur ds. De Waard; Opperdoes 15.00 en 19.30 uur ds. Tuinier; Poortvliet 10.00 uur ds. Moens en 14.30 en 18.30 uur ds. Van Boven; Puttershoek 14.30 en 19.30 uur ds. Vermeij; Rotterdam-Centrum 10.00, 15.00 en 19.45 uur ds. Verweij; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Bakker en 14.00 uur ds. Schipper; Sint Annaland 9.30 en 18.30 uur ds. Schipper en 14.30 uur ds. De Heer; Sint Philipsland 9.30 uur ds. Gunst en 19.00 uur ds. Moens; Tholen 10.00 en 19.00 uur ds. De Heer en 14.30 uur ds. Bakker.

■ WOENSDAG 17 NOVEMBER 2010

Aalburg 19.30 uur ds. Van Manen; Barneveld-Centrum 19.30 uur ds. Baan; Beekbergen 19.30 uur ds. Van Belzen; Doetinchem 19.30 uur ds. Schreuder; Ermelo 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Gorinchem 19.30 uur ds. Hofman; Herkingen 19.30 uur ds. Van Aalst; Leerdam 19.30 uur ds. De Wit; Nunspeet 19.30 uur ds. Schot; Rijssen-Noord 19.30 uur ds. Van Dieren; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. Silfhout; Veen 19.30 uur ds. Melis; Veenendaal 19.30 uur ds. Visscher; Wageningen 19.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 19.30 uur ds. Karens; Woerden 19.30 uur ds. Pater; Zeist 19.30 uur ds. Van Ekeveld.

■ DONDERDAG 18 NOVEMBER 2010

Apeldoorn 19.30 uur ds. Van der Net; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. Beens; Krimpen a/d IJssel 19.45 uur ds. P. Mulder; Meeuwen 19.30 uur ds. Schipper; Melissant 19.30 uur ds. De Heer; Nijkerk 19.30 uur ds. Van Belzen; Oosterland 19.30 uur ds. Meeuse; Opheusden 19.30 uur ds. Mondria; Oude Tonge 19.30 uur ds. L. Blok; Scheveningen 19.30 uur ds. Hofman; Soest 19.30 uur ds. Baan; Zwolle 19.30 uur ds. Vogelaar.

■ VRIJDAG 19 NOVEMBER 2010

Middelhamis 14.00 uur ds. Mouw (huw. bev.).

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de inloop/bijbelshop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar (t.o. NS- en busstation). Openings tijden: dinsdag t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur, zaterdag van 13.00-16.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

Steun het evangelisatiewerk door uw gift en belangstelling. Breng eens een bezoek aan onze evangelisatiepost. Hartelijk welkom! Openings tijden: dinsdag tot en met zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Op vakantie in Friesland? Welkom in onze inloop, die geopend is op vrijdag van 11.00 tot 16.00 uur en zaterdag van 11.00 tot 15.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; kerkgebouw "De Bron", Oude Bareellei 64; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

U bent ook hartelijk welkom in het inloophuis, geopend van dinsdag t/m vrijdag van 13.00-16.00, donderdagavond

van 18.00-21.30 uur en zaterdag van 10.30-13.00 uur.

Rotterdam:

Inloop- en Bijbelcentrum 'In de Gouwstraat', Gouwstraat 36-b, Rotterdam-Charlois.

Kom eens langs, u bent hartelijk welkom. De inloop is geopend van dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 en 16.00 uur.

Tilburg:

Kerkruimte: Offenbachstraat 105 Tilburg. Zondagse samenkomsten om 10.00 en 18.30 u.

Het inloopcentrum: Het Kruispunt, is geopend op di en wo van 14.00-17.00 u. Do van 10.00-17.00 u. Vr van 10.00-15.00 u. U bent van harte welkom.

Den Haag:

Inloophuis 'Het Kompas': Apeldoornse laan 228, Den Haag.

Openings tijden: dinsdag 10.00 - 16.00 uur; woensdag 10.00 - 13.00 uur; donderdag t/m zaterdag 10.00 - 16.00 uur.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

Rust en ontspanning in de prachtige Eifel! Ruime appartementen te huur. Inl.: 0049 6594 258990 en www.huizesolagratia.nl

Tom van Hell Fotografie

Bruidsreportage's vanaf € 750 incl album
Familiefotografie 033 2774445
Bedrijfsfotografie. 06 27122967
www.tomvanhell.nl
Reportage incl. professioneel digitaal album
40 x 30 cm 50 blz voor € 975

ReVOKE

I www.revoke.nl
E info@revoke.nl
T 0184-642253

De vereniging streeft onder meer naar:

- het bevorderen van contacten tussen ongewild kinderloze echtparen
- het steun verlenen aan deze doelgroep
- het geven van voorlichting
- ethische aspecten belichten op behandelmethoden voor onvruchtbaarheid

Reformatorische Vereniging van Ongewild Kinderloze Echtparen

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Opheusden

roept in verband met het vertrek van de huidige koster sollicitanten op voor de functie van

Koster

- het betreft een fulltime functie.

Beknopte functie inhoud:

- in gereedheid brengen van kerk en zalen voor kerkelijke activiteiten;
- verzorgen van koffie, thee, etc. bij bepaalde kerkelijke bijeenkomsten;
- verrichten van schoonmaakwerkzaamheden;
- onderhouden van gebouwen, terrein en apparatuur;
- het bedienen van de technische installaties;
- coördineren van vrijwilligerswerkzaamheden;
- het houden van algemeen toezicht;
- overige werkzaamheden die behoren bij een goed kosterschap.

Wij verwachten van de gegadigde:

- dat hij belijdend lid is van de Gereformeerde Gemeente;
- een grote mate van flexibiliteit m.b.t. de indeling van werktijd en organiseren van activiteiten;
- een positieve, vriendelijke en dienstverlenende instelling;
- bereidheid zich te vestigen in de nabije omgeving van het kerkgebouw.

Wij bieden:

- een zelfstandige, verantwoordelijke en veelzijdige functie;
- een salaris conform de richtlijnen van het deputaatschap AKZ;
- bij gebleken geschiktheid de mogelijkheid tot een vast dienstverband.

Inlichtingen zijn te verkrijgen bij ouderling T. Bunt, tel. 0651 856 156.

Sollicitaties met c.v. kunt u tot uiterlijk 27 november 2010 richten aan Gereformeerde Gemeente Opheusden, t.a.v. ouderling T. Bunt, p/a Kastanjelaan 7, 4043 ML Opheusden

www.stolkorgels.nl

Johannus Eminent
Monarke
Domus

Ook occasions

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55
(0180) 31 56 52

Filialen in: Krabbendijke - Beesd - Nederhemert - Papendrecht

Bjanssen 0113 - 34 03 07

Wij verzorgen begravenissen in geheel Zuid- en Noord Beveland

Wilsbeschikking kunt u bij ons aanvragen
"Zo wil ik het als mijn sterven daar is"

Havikskruid 10, 4421 MN Kapelle,
Mobiel 06 53 23 73 20
www.begravenisverzorging-janssen.nl

Geen crematies

HARKES *Persoonlijke zorg voor uw begravenissen*

Telefoon (0172) 21 21 22

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

*Wij verzorgen alleen begravenissen
Dag en nacht bereikbaar – overal te ontbieden*

HEEFT U HET BOEKJE AL BESTELD VAN **Ds. D. W. Tuinier** ?

'Een iegelijk, die in Hem gelooft'
In dit deel gaat het over het thema geloven, waarin de nadruk ligt op het geloof in Christus.
Geschikt voor persoonlijk gebruik en als geschenk.
De opbrengst is bestemd voor het nieuwe kerkorgel van Aagtekerke. Bestel het vóór het uitverkocht is!

Prijs: € 14,90 (excl. verzendkosten)
Besteladres: J. Wisse,
tel. 0118-581939 e-mail:
janiswisea_kerke@kliksafe.nl

AANBIEDING
gschk 2-onder-1 kap, 2004,
€ 259.000,- (Noorderhout Ede),
schitterend uitzicht op houtwal,
bushalte nabij, rustige/nette wijk,
winkelcentrum in realisatie op
loopafstand.l.o. is woning nog te
voorzien van extra slaapkamer
beneden incl. badkamer.
(WOZ € 282.000,-!)

Tel. 0318-693502 Domicilie Ede

Een presentatie over evangelisatie.

In kerk en op school

- Geestelijke nood in Nederland
- Bijbelse opdracht van evangelisatie
- Evangelisatie op de posten
- Evangelisatie vanuit de gemeenten
- Praktijkvoorbeelden
- Vragenbeantwoording

Voor kerkenraden, verenigingen, commissies of scholen komt onze voorlichter 's avonds of overdag graag langs om een mooie presentatie te laten zien over het evangelisatiewerk in ons land. Informatief, bezinnend en praktisch!

Voor verenigingen: dhr. C.W. van Haften: 0341-253588.
Voor scholen (lesbrief mogelijk): dhr. K. Bel: 06-41938146.

Bijbels in China Broodnodig

Hoe kunt u helpen?

Voor € 10,-
geeft u 2 Chinese
kinderbijbels

Voor € 17,50
geeft u 5 Bijbels in talen
van etnische minderheden

Voor € 25,-
ondersteunt u een evangelist
om de Bijbel uit te leggen

Postbank 31.555.32 o.v.v. Bijbels / kinderbijbels
Grachtweg 20, 2161 HN Lisse | www.bonisa.nl
0252 - 41 82 69

Kinderbijbels. Bijbels in de talen van etnische minderheden. Met nadruk vragen de bewoners van de bergdorpen erom.

Steunt u het werk van Bonisa financieel, zodat Bijbels en kinderbijbels uitgedeeld kunnen worden?

- Vraag vrijblijvend ons kwartaalblad aan.
- Neem contact met ons op voor een presentatie over de zendingsprojecten in China

Help mee en betaal een Bijbel voor Chinezen

Bonisa
Z E N D I N G

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!

nieuwbouw • restauratie • overplaatsing • onderhoud

ook voor akoestische
vraagstukken

Neem voor meer informatie
contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

Vereniging van
Organisten der
Gereformeerde
Gemeenten

Vos
begrafenisverzorging

Wij verzorgen begravenissen
(geen crematies) op de gehele Veluwe,
in Kampen e.o. en in Rijssen e.o.

Begrafenisverzoegers

G. v.d. Berg | D. Markusse | B.F. Nijhof | B. Vos

Nunspeet, Elburg e.o. T (0341) 253 813
Kampen e.o. T (038) 3332 383
Rijssen e.o. T (0548) 540 053
overige plaatsen en b.g.g. T (0577) 401 689

Begrafenisverzorging Vos
Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
T (0577) 401 689

DS. W. A BRAKEL

REDELIJKE GODSDIENST

In drie delen worden de belangrijkste
onderwerpen uit de dogmatiek op
heldere wijze uiteengezet.

De tekst is opnieuw gezet in heden-
daags Nederlands.

Geb. 2400 pag.

(Na 31-12-2010 129,50)

VOORDEELPRIJS
99,50

Uitgeverij Boekhandel

Gebr. Koster

Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
Tel. (0342) 41 69 86

www.gebrkoster.nl

KO1066

Zend mij per omgaande: Naam:.....
.....set

REDELIJKE GODSDIENST
à **99,50 (2 delen)**

Stuur de bon in een envelop, zonder
postzegel, aan:
BOEKHANDEL GEBR. KOSTER
Antwoordnummer 1052
3770 VB Barneveld

Adres:.....

Postcode:.....

Woonplaats:.....

Telefoon:.....

Email:.....

Bejaarden in Nazareth-Illit in de knel

De plaatselijke overheid kan onvoldoende ondersteuning bieden. Het Deputaatschap voor Israël helpt en heeft mogelijkheden om het Evangelie aan deze mensen door te geven.

Israël verdient...

onze steun!

Uw gift is welkom

op nr. 4618 63 723

t.n.v. Deputaatschap voor Israël

Postbus 400

3440 AK Woerden

Tel. 0348 – 489 929

E-mail: info@boardforisrael.nl

AVONDMAAL-SERVIEZEN

Uit voorraad of naar tekening.

Schoonhovens Silverhuys B.V.

Postbus 35, 2870 AA Schoonhoven,
Telefoon 0182 - 382614.

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

G. WEGENAAR

Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal

tel. 0318-526641
www.wegenaar.nl

Te huur in Canada, een vakantiewoning dichtbij Norwich (Ontario). Tel. 001519 688 0947. Hollands sprekend.

NIEUW VERSCHENEN!

Gedenk- en prekenboek t.b.v. de kerkbouw van de Gereformeerde Gemeente te Waarde: 'Gij zijt mijn Schuilplaats'.

Dit boek bevat, naast een beknopte geschiedenis van de gemeente van Waarde, een negental preken van elke predikant die Waarde heeft mogen dienen of nog dient: **ds Th. van Stuijvenberg, ds H. Hofman sr. en ds M. Golverdingen**. Het geheel wordt aangevuld met een korte levensschets van elke dienaar.

De preken zijn uitermate geschikt voor gebruik in de leesdiensten én persoonlijk gebruik.

De prijs van het gebonden boek (138 blz) is € 14,95 (excl. verzendkosten)
De netto opbrengst is geheel ten bate van de nieuwe Adullamkerk.

'Gij zijt mijn Schuilplaats' is te bestellen bij:

Activiteitencommissie Ger. Gem. Waarde

p/a de heer A.F. Kuzee

Gawege 24

4414 NB Waarde (Zld.)

Voor evt. vragen en/of bestellingen kunt u

dhr. Kuzee bereiken op

Tel. nr. (0113) 50 29 41 of per

e-mail: fam.kuzee@gmail.com

Tevens is het boek te koop bij de volgende boekhandels:

- boekhandel van Velzen te Krabbendijke
- boekhandel de Ramshoorn te Goes

14.95

Gij zijt mijn Schuilplaats

Woordtoespraak in Waarde
Ds. Th. van Stuijvenberg, Ds. H. Hofman sr., Ds. M. Golverdingen

BBV

Barneveldse Begrafenis Vereniging

voor een eervolle, eenvoudige verzorging van begrafenissen in Barneveld en omstreken

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

dhr. G. de Groot
(06) 50 21 72 55

Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
(0342) 44 18 12

Psalmzangavond met bovenstem

D.V. zaterdag 27 november 2010

in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Kruiningen

Met medewerking van bovenstengroep 'Petrus Datheen' uit Kruiningen

Opening en sluiting door Ds. G. Hoogerland

De collecte is bestemd voor het speciaal onderwijs op de Eben-Haëzerschool te Kapelle

Organisten:
Hendrik en Aagje Cijssouw
Aanvang: 19.30 uur

Kamers te huur in vrijstaande woning te Barneveld.

Op 500 mtr vanaf station.

Meer informatie? Bel naar

0342-751923 b.g.g.

jantine@hardemanisolatie.nl

Twaalf puriteinse meesterwerken

Dit volledig geïllustreerde dagboek vormt de kern van twaalf meesterwerken van vooraanstaande puriteinen.

BOSTON	De gemeenschap der heiligen
BUNYAN	Komst en welkomst tot Christus
ERSKINE	De grote vraag
GOODWIN	Het antwoord op het gebed
GRAY	De grote zaligheid
HENRY	Aan des Heeren tafel
HOOKER	De ware vernedering
LOVE	Toenemen in de genade
MEADE	De bijna-christen ontdekt
OWEN	Ootmoedig wandelen met God
SHEPARD	De tien maagden
WATSON	Voorrechten van de Christenen

Met twaalf levensschetsen en foto's. In hedendaags Nederlands, met duidelijke letter.

€ 26,50

 tekstservice
VERMEULEN

Verlengde Bredestraat 47
4194 RV Meteren

Met twaalf levensschetsen en veel foto's. Lees de eerste maand op onze website.

Bestel telefonisch 0345-581635 of op www.tekstservedvermeulen.nl

Raadpleeg ons bureau ook voor uw artikelen, bedrijfsbladen, bedrijfstraining en website

kina
begrafenisverzekering

Tel. (010) 458 31 12

Dag en nacht bereikbaar Overal te ontbieden

D.W. Schipper
010-450 66 26
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Bezoek nu onze vernieuwde website met honderden nieuwe, **afgeprijsde boeken** en midprice edities. Tevens uw adres voor tweedehands boeken. P. Helder, 0318-543570. www.helderboeken.nl

Orgelcentrum Andante is dealer van
JOHANNUS - MONARKE - CONTENT - EMINENT

 **ORGELCENTRUM
ANDANTE**

In onze beide winkels is een ruim assortiment aan bladmuziek in zowel notenschrift als klavarscribo te vinden.

A. van Ostadelaan 35, VEENENDAAL

Tel: 0318 - 505063, Fax: 0318 - 505851

Oranjestraat 6, RIJSSSEN

Tel: 0548-515866, info@andanteorgels.nl

u vindt ons ook op www.andanteorgels.nl

DE SPECIALIST IN HUISKAMER- EN KERKORGELS

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Hyacinthenstraat 1, 2161 XN Lisse,
tel. 0252-413800, fax 0252-420471
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbagg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 0,95 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbagg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentie-adres

Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker, 1233 Leffingwell Av,
N.E., Grand Rapids, Michigan, U.S.A. 49505.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van: de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

E. Treur
Kroosweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begrafenisonderningtreur.nl
info@begrafenisonderningtreur.nl

Begrafenisonderning Treur

Wij verzorgen alleen begravenissen

management & advies in het onderwijs

Laan 1940-1945 17
4194 RG Meteren

T. 0345-576076
M. 06-41503464
E. bstam@kliksafe.nl

- Interim-management
- Bestuursondersteuning
- Coaching directie en leerkrachten

“DEPRESSIE EN GELOOFSBELEVING KUN JE NIET LOS VAN ELKAAR ZIEN.”

LEES HET VERHAAL VAN ASTRID IN DE NIEUWE ELEOSCRIP

NOG GEEN LEZER?
KLIK OP WWW.ELEOS.NL/
ELEOSCRIP EN MELD JE
SNEL AAN VOOR EEN
GRATIS ABONNEMENT!

stichting gereformeerde geestelijke gezondheidszorg

Begrafenis Verzorging Tollenaar
Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - Geen crematies

Kraamzorg & Thuiszorg

900 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor meer informatie over
kraamzorg, wijkzorg, verpleging of
(huishoudelijke) verzorging:
0342 - 42 23 24.

Of wordt zelf RST Zorgverlener!
Reageer via 0342 - 40 54 65 of
info@rstzorg.nl.

Identiteit
Kwaliteit!

Tel. (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzelaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

Verschenen!!!!

Jonge Zangers deel 9

Het levenseinde en de verwachting van: Egbert de Goede en zijn kinderen, Geertruida Cornelia van Doorn, Hendrina van Reede, Pietertje Gerarda van IJsseldijk en Elisabeth Francina Rijneveld.

Indrukwekkend wat Egbert de Goede met zijn kinderen meemaakte. Eerst werd hijzelf en zijn verloofde getrokken uit de wereld en na hun huwelijk kwamen ook verschillende jonge kinderen tot bekering. Ook in de 12-jarige Cornelia van Doorn uit Veenendaal, verheerlijkte de Heere Zijn genade, op een heldere wijze. Een ware jonge zanger! Hendrina van Reede was van adel, maar zij stierf als een arme zondares en kwam tot een hoger adeldom. Pietertje van IJsseldijk mocht haar hart aan Leendert Potappel uitstorten. In de oorlog werd zij dodelijk verwond. De werkzaamheden die vader Rijneveld kreeg, waren tot een zegen van het bijna 2-jarige dochtertje Elisabeth. Hij zal genade en ere geven!

€ 9,75

Herdrukken: Jonge Zangers

Het levenseinde en de verwachting van:

- Deel 1 (9e druk) Gerrit van Doesburg, Leuntje van Rhijn, Lena Lampers en Adriana Leeuwenberg
- Deel 2 (5e druk) Peternella Geense, Eshter Flikweert, Jan Zuidweg, Cornelis Kerkhoven en Een jonge reiziger naar Indië
- Deel 3 (5e druk) Hendrikje de Wit, Maria Molendijk, Adriana Meis, Pieter Hoogsteger en Pieter de Waal
- Deel 4 (4e druk) Kaatje Eikelenstam, Maria Steenberg, Arie Vosbergen, Maria Schenk, Willem Devonshire en Karel Coulson
- Deel 5 (5e druk) Matje Verbruggen, Elisabeth Wallbridge, Cornelia C. Winckelman en Gerit de Bale
- Deel 6 (5e druk) Jan van Esch, Florus de Wolf, Jansje de Waard, Agnita van der Stelt, Willem de Bakker en Barendje van Asperen
- Deel 7 (5e druk) Jane Squibb (Jenny de hutbewoonster), Reinier Buijtelaar, Jannigje Zondag, Aaltje Zuidam, Reina Theodora van der Garde
- Deel 8 (2e druk) Arie van Driel, Wijntje Nap, Gerrit Eijkman, Jacobus en Elisabeth Overduin en Sara Coolbrant.

Met foto's en historische toelichting door Joh. Westerbeke, per stuk

€ 9,75

Bestellen bij de boekhandel of bij:

Uitgeverij 'Middelburg', 't Zanddorp 2
Tel. 0118 - 625472, 4335 AJ Middelburg

begrafenisverzorging Den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, Den Haag en omstreken.
Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.
Geen crematies.

T. den Hollander
P.N. den Hollander
Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen

Tel. 010 - 4600509

www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl